

Francoski pisatelj
Jean-Marie Gustave
Le Clezio letošnji
dobitnik Nobelove
nagrade za
književnost

24

Vinska klet Goriška Brda
potrojila izvoz vina v Italijo

15

Direktor ZKB
Aleksander
Podobnik v zvezi
s finančno krizo
poziva vse, naj se ne
prepustijo
paniki

4

Klop se je tokrat odpravil
na jesensko potepanje
po raznih področjih

22

Primorski dnevnik

PETEK, 10. OKTOBRA 2008

Št. 241 (19.331) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 771124 666007

Po lepih besedah na obzorju gorjača?

DUŠAN UDOVIČ

Reči, da nas je vest o krčenju prispevkov za manjšino v predlogu finančnega zakona presenetila, bi bilo naivno. Berlusconi-va vlada je namreč od svoje umestitve dalje naredila veliko potez, iz katerih je bilo jasno razbrati, kam pes taco moli. Vseeno pa so obstajala pričakovanja, da glede manjšinskih vprašanj ne bo bistvenih korakov nazaj, če že ne bo kakšnega spektakularnega napredka. Takšna pomirjujoča zagotovila navsezadnje že ves čas prihajajo z državnega in deželne vrha in od zrele demokratične države bi takšno osnovno spoštovanje zakonov tudi legitimno pričakovali. Dejanja žal govorijo povsem drugače, po ugajenih besedah je na obzorju gorjača. Vzeti manjšini petino sredstev, čez dve leti pa skoraj polovico, kolikor piše v osnutku državnega proračuna, bi pomenilo zapisati jedro kulturnih in drugih dejavnosti manjšine drastičnemu redimencioniranju, iz katerega bi se težko spet pobrala. Da bi bila slika popolna in paradoks še večji, se italijanski manjšini v Sloveniji in na Hrvaškem ne obeta nič bolje, kajti njena matična država ji v osnutku proračuna odpisuje tretjino sredstev.

Če gledamo na vlogo obeh manjšin v tem prostoru skozi prizmo teh ukrepov (če bodo dokončno obveljali), lahko jo razumemo le kot željo sedanjih oblasti, da bi Slovenci v Italiji in Italijani v Istri čimprej izginili kot moteč faktor nebodijih treba. Kakšna miselnost stoji za vsem tem, menda ni treba posebej razlagati. Še vedno upamo, da se motimo, kajti proračun se da še popraviti.

RIM - V osnutku finančnega zakona 2009 okleščena sredstva za našo skupnost

Milijon manj

Manj sredstev tudi za Italijane v Sloveniji in Hrvaški

SLOVENIJA - Sinoči srečanje treh županov

V sodelovanje med Ljubljano in Trstom se je vključila tudi Gorica

LJUBLJANA - Župani Ljubljane, Trsta in Gorice so na sinočnjem srečanju postavili temelje za sodelovanje med tremi mesti. Ettore Romoli, Zoran Janković in Roberto Dipiazza (foto Bobo) so govorili o možnosti iz-

menjav na področju servisnih služb, turizma in energetike. Gosta iz Italije je spremljal Alessandro Pietromarchi, italijanski veleposlanik v Sloveniji.

Dipiazza, ki ima župana Janko-

vića za velikega prijatelja, je gostitelju med drugim predlagal, da bi turisti, ki prihajajo v Trst na ladjah za križarjenje, redno obiskali tudi Ljubljano. Sinočnji je bil prvi Romolijev obisk v Ljubljani.

RIM - Italijanska vlada načrtuje v triletnju 2009-2011 močno krčenje državnih prispevkov za slovensko manjšino. To določa finančni zakon, ki je pričel svojo pot v parlamentu. Prihodnje leto grozi manjšini, da dobi več kot milijon evrov manj iz Rima. Proračunska krčenja bi hudo prizadela tudi italijansko skupnost v Istri in na Reki.

Senatorica Tamara Blažina se boji, da se manjšini pišejo težki časi, ostro kritična na račun načrtov Berlusconi-jeve vlada sta predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka.

Na 3. strani

Tržaška univerza in ustanova Ezit sklenili konvencijo

Na 7. strani

Stalno gledališče FJK z lastno produkcijo v novo sezono

Na 12. strani

Jameljci in Doljani na avtobusu ne dobijo prostega sedeža

Na 14. strani

Goriška pokrajina nudi prispevke kmečkim turizmom

Na 15. strani

ITALIJA - Včeraj v poslanski zbornici Poslanci sprejeli vladne ukrepe na področju šolstva

30. oktobra stavka šolnikov - Danes v Trstu protest slovenskih dijakov

RIM, TRST - Italijanska poslanska zbornica je sinoči dokončno sprejela vladni odlok, ki uvaja nujne ukrepe na področju šolstva in univerze, med katerimi so najbolj vidni ponovna uvedba enega samega učitelja v osnovne šole, večja teža ocene iz vedenja in pouk državljske vzgoje. Zdaj bo besedilo odloka moral obravnavati še senat, vsi glavni sindikati šolnikov pa so za 30. oktober napovedali splošno stavko zaposlenih v šolstvu proti vladni politiki na tem področju, ki se kaže zlasti v ukinitvi 132.000 delovnih mest v treh letih in krepki racional-

lizaciji šolske mreže z ukinitvijo manjših šol.

Že za danes pa je napovedana vrsta dijaških manifestacij v številnih italijanskih mestih. V Trstu bodo na ulice šli tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol, ki bodo protestirali predvsem zaradi posledic, ki zaradi vladnih ukrepov utegnejo prizadeti slovenske šole. Skoraj vse namreč tvegajo združevanje zaradi premajhnega števila učencev oz. dijakov. Manifestacijo podpira in se ji bo pridružilo tudi predstavništvo Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Na 6. in 7. strani

GOSPODARSTVO - Večina borz tudi včeraj potonila v rdečo

Finančna kriza vse bolj načenja realno gospodarstvo

TOKIO/WASHINGTON/LONDON - Znižanje obrestnih mer najpomembnejših centralnih bank ni pomirilo kapitalskih trgov, vlade držav in vodstva pristojnih ustanov pa si s številnimi ukrepi in pozivi prizadevajo za umiritev razmer na svetovnih finančnih trgih. Globalna kriza, ki bo osrednja tema jesenskega zasedanja Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke v Washingtonu, pa že vpliva na realno gospodarstvo. Večina azijskih borz je tudi včeraj potonila v rdečo številke, prav tako tečaji delnic na evropskih borzah, čeprav so padci občutno nižji kot v sredo. Nič drugače ni bilo v ZDA.

Na 13. strani

ITALIJA - Prihodnje leto več kot milijon evrov manj denarja za naše ustanove

Vlada namerava močno zmanjšati prispevke za slovensko manjšino

RIM - Vlada Silvia Berlusconi-ja načrtuje močno zmanjšanje letnih državnih prispevkov slovenski manjšini. To je razvidno iz predloga finančnega zakona za leto 2009 in državnega proračuna za triletnje 2009-2011. Finančni zakon je pravkar pričel svojo pot v parlamentu.

Iz finančnega sklada zaščitnega zakona bo slovenska manjšina v tekočem letu dobila 5,25 milijona evrov. Če bo parlament potrdil vladne namere bo manjšina v letu 2009 dobila 1,12 milijona evrov manj kot letos, v letu 2010 1,19 milijona manj ter v letu 2011 kar 2,23 milijona evrov manj prispevkov. Od današnjih 5,25 milijona evrov bi se letni prispevek v letu 2011 znižal na 3,12 milijona evrov. Prava katastrofa in finančni polom za manjšinske kulturne ustanove in za vso našo narodno skupnost.

Država je do lani kar petnajst let financirala slovensko manjšino z enakimi denarnimi sredstvi, ne glede na letno stopnjo inflacije in na posledično naraščanje vseh stroškov. Vladni podtajnik Miloš Budin je la-

ni od Prodijske levosredinske vlade dosegel zvišanje manjšinskega sklada, ki v tem letu - kot rečeno - znaša 5,25 milijona evrov. Država ta denar namenja Deželi Furlaniji-Juljski krajini, ki ga potem razdeli posameznim manjšinskim ustanovam in organizacijam. Tej zelo slabi novici je treba dodati še enako slabo novico o napovedanih krčenjih za založniško dejavnost (Primorski dnevnik) in za gledališča (Slovensko stalno gledališče).

Zaščitni zakon je ob odobritvi leta 2001 namenjal slovenski manjšini 15.567.000.000 tedanjih lir, leto kasneje pa 20.567.000.000 lir, zatem pa se ta sredstva zagotavljajo v sklopu posebnega sklada zakladnega ministrstva. S pripombo, ki se je potem izkazala za bistveno, da je pristojni minister pooblaščen, da s svojimi dekreti poskrbi za potrebne spremembe v državnem proračunu. Vse te proračunske spremembe (z izjemo sklepov Prodijske vlade za leta 2007 in 2008) so bile izrazito v škodo slovenski manjšini.

Sandor Tence

RIM - Stališče senatorke Blažinove

»Če se stvari ne spremenijo, se nam pišejo zelo težki časi«

RIM - »Če ne uspemo zaustaviti tega za slovensko manjšino negativnega trenda, se našim kulturnim ustanovam in manjšini na sploh pišejo zelo težki časi«. Senatorica Tamara Blažina, ki je posredovala vest o namerah Berlusconijske vlade, je upravičeno zelo zaskrbljena. Res je, da gre komaj za osnutek finančnega zakona in državnega proračuna, res pa je tudi, da ima vlada tako v senatu, kot v poslanski zbornici, takšne številke in torej moč, da lahko naredi, kar hoče.

»Vlada in njeni ministri se za krčenja, ki ne prizadenejo samo Slovencev, izgovarjajo tudi na svetovno finančno krizo. Nihče je ne podcenjuje, minister Giulio Tremonti pa se

SENATORICA
TAMARA
BLAŽINA

je za takšne ukrepe odločil že polti, ko križe še ni bilo,« pravi parlamentarka Demokratske stranke. Blažinova je že stopila v stik s kolegi v poslanski zbornici, ki bodo menda prvi dobili v roke finančne dokumente. Skušali bodo doseči, da slo-

venska manjšina ostane vsaj pri sedanjih državnih podpori, sicer bo težko preživela, meni Blažinova. Pri tem dodaja napovedano krčenje prispevkov za Primorski dnevnik in za stalna gledališča, med katere sodi SSG.

Slovenska predstavica v italijanskem parlamentu je v teh dneh angažirana na več "frontah". Že nekaj časa se ukvarja s šolsko reformo, ki bi v teh pogojih prizadela tudi našo šolo ter s težavami našega dnevnika, katerim je treba sedaj še dodati zelo slabe novice v zvezi s finančnim zakonom. Zanj je vlada, kot je storila že s Tremontijevim poletnim odlokom, pripravljena tudi zahtevati parlamentarno zaupnico.

KOPER - Krčenja

Hud udarec tudi za Italijane v Istri

KOPER - Berlusconijska vlada namerava močno krčiti italijanske prispevke tudi italijanski manjšini v Sloveniji in Hrvaški. Maurizio Tremul (Italijanska unija) govori o letnem krčenju v višini 32 odstotkov, kar bi marsikje v Istri spravilo v hudo krizo italijanske kulturne institucije in organizacije. Italijani v Istri in na Reki bodo v tem letu dobili od Italije 7,2 milijona evrov podpor, v prihodnjem letu pa naj bi se ta podpora, če bo parlament potrdil vladne predloge - znižala za kar 2,8 milijona evrov in tako naprej do leta 2011.

Tremul je jezen in razočaran, tudi zato, ker si trenutno sploh ne zna predstavljati vseh negativnih posledic takšnega ukrepanja rimske vlade, ki ga ocenjuje kot nezaslišanega. Predsednik izvršnega odbora osrednje italijanske manjšinske organizacije izraža solidarnost slovenski manjšini v Italiji, ki je v tem nelahkem trenutku za obe narodni skupnosti vzajemna, kot poudarjata predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij Rudi Pavšič in Drago Štoka.

MAURIZIO
TREMUL

KRČENJE DENARJA - Mnenje SKGZ in SSO

»Katastrofa za vso manjšino«

Jutri v Trstu prva skupna pobuda s senatorko Blažinovo - Apel predsednikoma Türku in Janši

TRST - »Signali, ki so v preteklih mesecih prihajali iz Rima in z dežele, niso bili spodbudni, takšno krčenje prispevkov za manjšino pa res ni bilo pričakovano«. Predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze Rudi Pavšič navaja težave Primorskega dnevnika, zamude z odlokom predsednika FJK o vidni dvojezičnosti in nagajanja v Benečiji. In sedaj še zelo slabe novice iz Rima. Krčenje finančnega sklada zaščitnega zakona bi celotno našo skupnost po mnenju pred-

sednika SKGZ spravilo na kolena.

O pravi katastrofi, ki se napoveduje naši skupnosti, govori predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka, ki poleg stvari, ki jih omenja Pavšič, dodaja, da je Italija v odnosu do nas dolžna spoštovati mednarodne sporazume in pogodbe, od Londona do Osima. »Morda je res napočil čas, da se skupaj z drugo krovno organizacijo obrnemo na pristojne evropske forume,« pravi Štoka.

Rudi Pavšič in
Drago Štoka imata
razloge za veliko
zaskrbljenost

KROMA

Predsednika krovnih organizacij bosta jutri ob 10. uri v Narodnem domu v Trstu na tiskovni konferenci predstavila položaj in pobude, ki jih nameravata izvesti v prihodnjih dneh. Na srečanju z novinarji bo tudi senatorica Tamara Blažina. Prihodnji teden se bodo senatorica in predsednika SKGZ in SSO v Rimu srečali s predstavniki italijanske vlade.

Včeraj sta Štoka in Pavšič preko slovenskega generalnega konzulata zaprosila za poseg predsednika Slovenije Danila Türka in predsednika slovenske vlade Janeza Janše. Stopila sta tudi v stik s slovenskim zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom, ki naj bi se v kratkem v Bruslju srečal z italijanskim kolegom Francom Frattinijem. Slednji je - kot znano - prav Ruplu zagotovil, da rimska vlada v sklopu spremembe založniškega zakona ne bo krčila javnih prispevkov za Primorski dnevnik.

Predsednika SKGZ in SSO sta o položaju, ki se napoveduje naši manjšini, obvestila tudi Italijansko unijo v Sloveniji in Hrvaški, ki ji Berlusconijska vlada napoveduje krčenje letnih podpor za manjšinske ustanove. »V tem primeru bi šlo za močno obubožanje tega našega širšega in pisanega narodnega prostora, ki ima z odpravo državne meje in z napovedanim vstopom Hrvaške v Evropsko unijo velike razvojne možnosti,« je prepričan Pavšič.

Tajske masaže

Vsak dan od 10.00 do 22.00
Tel +386 5 333 0 333

www.center-dotik.si
info@center-dotik.si

Center Dotik ...

kjer se prepletajo mističnost daljnih dežel, prijazno in strokovno osebje ter priznane kozmetične linije.

Nega obraza in telesa

Od ponedeljka do sobote od 8.00 do 20.00
Tel +386 5 333 1 330

Največji center dobrega počutja na Goriškem Vam v ponedeljek in torek, 13. in 14. oktobra, odpira svoja vrata ter Vam ponuja izjemno priložnost: 50% popust na katero koli tajsko masažo.

Priporočamo predhodno najavo obiska.

popust na tajske masaže

Popust izključuje vse morebitne ostale cenovne ugodnosti in velja samo za fizične osebe. Ugodnost ne velja pri nakupu in plačilu z darilnim bonom. Veljavnost: 13. in 14. oktober 2008. Ugodnost velja le za plačilo ene storitve in ob predložitvi tega kupona.

KOROŠKA - Ob današnji 88. obletnici plebiscita

NSKS poziva ZSO in SKS, naj zapustita konsenzno skupino

NSKS oba predsednika še opozarja, naj se zavedata odgovornosti in se ne pustita zlorabljeni kot figov list

CELOVEC - Koroška danes s številnimi proslavami obhaja že 88. obletnico koroškega plebiscita, ki je bil 10. oktobra 1920. Kot kaže, bo uradna Koroška ta spominski dan, na katerem je večina prebivalstva južne Koroške in s tem večina koroških Slovencev v coni A glasovala za Avstrijo in proti priključitvi k državi SHS, slavila s izključnim pogledom v preteklost in po starem nacionalističnem in protislovenskem kopitu, slovenska manjšina pa se ob spomin-skem dnevu ni dokopala niti do skupne izjave, v kateri bi opozorila na neizpolnjene obljube tedanje provizorične deželne vlade in na še vedno neizpolnjen sedmi člen Avstrijske državne pogodbe (ADP).

Politične organizacije koroških Slovencev so se odločile za povsem različne poti, presenetil pa je Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) z nenavadno ostro izjavo na račun obeh ostalih političnih organizacij slovenske manjšine na Koroškem. NSKS v njej poziva predsednika Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjana Sturma in Skupnosti koroških Slovencev (SKS) Bernarda Sadovnika, naj se zavedata odgovornosti do manjšine in takoj zapustita t.i. konsenzno skupino (v kateri kot znano sodeluje tudi predsednik nemško-nacionalno usmerjenega koroškega Heimatdiensta Josef Feldner. Vzrok za izjavo NSKS je na eni strani dramatičen zasuk na desno na avstrijskih parlamentarnih volitvah 28. septembra letos in nevarnost vlade s skrajno desničarskima strankama FPÖ in BZÖ, na drugi strani pa očitno prireditve t.i. konsenzne skupine pod geslom »Praznik skupne Koroške« danes popoldne v Bilčovsu, katere se bo poleg Sturma, Sadovnika in zgodovinarja Štefana Karnerja udeležil tudi predsednik Heimatdiensta Feldner. Prireditve bo dvojezična, Sturm pa zagotavlja, da bo potekala brez vsakršnega »nemškonacionalnega naboja« in v duhu sožitja obe narodnih skupnosti na Koroškem.

V izjavi NSKS ob 10. oktobru 2008 dobesedno piše: »Pozivamo predsednika Zveze slovenskih organizacij in Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk, da se ne pustita več zlorabljati kot figov list za politiko, ki izpodkopava temeljne vrednote naše družbene ureditve in da takoj zapustita koroško konsenzno skupino. Zaradi omalovaževanja sta skrivna za čedalje večjo sprejemljivost desno populističnih strank in njihovo povečano priljubljenost pri volivcih.«

NSKS se v izjavi izreka za zgodovinski spomin in resničen dialog. »Priključimo si v spomin obljube koroškega deželnega zbora z 28. septembra 1920, da želi slovenskim strankam ohraniti njihovo jezikovno in narodno lastnost za vse čase in da bo za njihov duhovni in gospodarski razcvet skrbel enako kot za nemške prebivalce dežele. Asimilacija koroških Slovencev, njihovo številčno nazadovanje, izumiranje slovenskega jezika pričajo o drugačni resničnosti in resnici,« opozarja Narodni svet koroških Slovencev.

Ob današnji 88. obletnici koroškega plebiscita se je postavilo proti »praznovanju po starem kopitu« več uglednih osebnosti, skupin in organizacij: v pozivih in izjavah opozarjajo na potrebo po praznovanju, ki bi odgovarjalo izzivom današnjega časa ter bodočnosti. Pri tem še posebej izpostavljajo bogastvo dvojezičnosti dežele. To da so že zdavnaj spoznali prebivalci Koroške, ne pa uradna koroška politika na čelu z deželnim glavarjem Haiderjem, poudarjajo.

Tako je socialdemokratski podpredsednik deželnega šolskega sveta za Koroško Rudolf Altersberger v pismu ob 10. oktobru pozval ravnatelje in učitelje, naj slovesnost v spomin na dogodke leta 1920 oblikujejo na koroških šolah z zazrtostjo v prihodnost, prav tako naj poudarjajo tisto, kar oba naroda na Koroškem združuje, ne pa, kar ju ločuje. Vodilo naj bi bil »patriotizem da, nacionalizem ne!«, piše Altersberger v odprtem pismu koroškim šolam.

Tudi manjšinska guvernica Zelenih Zalka Kuchling opozarja uradno koroško politiko na čelu z deželnim glavarjem Haiderjem, naj končno preneha s praznova-

njem spomina na 10. oktober 1920 v nacionalističnem slogu 19. stoletja in se sooča z izzivi globalnega sveta 21. stoletja. Multikulturalnost in večjezičnost so na Koroškem že skozi stoletja dejstvo in prebivalstvo dežele je to že zdavnaj spoznalo. Ne pa uradna koroška politika s Haiderjem, ki s tem škoduje deželi in prebivalstvu, poudarja Kuchlingova v izjavi za javnost. Guvernica Zelenih ob tem poziva uradno Koroško in Avstrijo, naj rešita vprašanje dvojezičnih krajevnih napisov, in sicer v smislu razsodb ustavnega sodišča.

Gonjo Zveze koroških brambovcv (KAB) proti slovenski manjšini na Koroškem ter podpihovanje sovraštva proti Sloveniji, češ da se le-ta še vedno ni odpovedala ozemeljskim zahtevam po delu Koroške, pa je manjšinska guvernica Zelenih ostro zavrnila. Zahtevala je, da bi moral KAB poravnati škodo, ki jo je napravil Koroščem in Korošicam s tem, da jim je s svojo gonjo preprečil učenje slovenščine in jim tako vzel možnosti za njihovo gospodarsko napredovanje.

Ivan Lukan

Koroški deželni glavar Jörg Haider (posnetek je s proslave leta 2006) bo tudi danes glavna »zvezda« plebiscitnega praznovanja brez slovenske manjšine

CELOVEC - Odziv na predlog Pahorjeve koalicijske pogodbe

Haider napada Slovenijo zaradi napovedane širitve nuklearke

Haiderjev »zavod« za azilante še buri duhove

CELOVEC - Najnovejša sporna akcija koroškega deželnega glavarja Jörga Haiderja, ki je pet prosilcev za azil, ki so domnevno zagrešili kaznivo dejanje, izselil v tako imenovan »poseben zavod« v odročni legi na Svinški planini v okraju Velikovec, še naprej buri duhove na Koroškem in drugod v Avstriji.

Vse stranke razen BZÖ in svobodnjakov ter številne nevladne organizacije ostro obsojajo »goli populizem« deželnega glavarja in ob tem spominjajo na čas nacizma, nekateri pa so Haiderjev »poseben zavod« daleč od vsake civilizacije sredi gozda in na nadmorski višini 1200 metrov tudi že označili za koroški Guantanamo. Edinole nova prvakinja celovških socialdemokratov (SPÖ) in namestnica celovškega župana Maria Luise-Mathiaschitz se je pridružila Haiderjevi dikciji in poudarila, »da je domače prebivalstvo treba zaščititi pred takšnimi nasilneži.« Ali je prosilec za azil za skupnost nevaren ali ne, je po navedbah Haiderja v pristojnosti koroških oblasti, pravnomočna obsodba pa za odhod v tako imenovani »posebni zavod« ni potrebna. Haider se pri tem sklicuje na pismo notranje ministrice Marije Fekter (ÖVP), v katerem je baje zagovarjala omenjene ustanove za vse prosilce za azil, ki so obsojeni ali obtoženi po kazenskem pravu. Fekterjeva o konkretni zadevi še ni zavzela stališča, dejala je samo, da gre za pristojnost dežele Koroške.

Zgovorno za Haiderjevo tolmačenje pravne države je bil tudi njegov odgovor na tiskovni konferenci, na kateri je zagovarjal izolacijo obtoženih, ne pa obsojenih azilantov. Na vprašanje novinarja, kolikokrat je bil sam obtožen po kazenskem pravu, je Haider odgovoril: »Tega ne morem povedati.« (I.L.)

CELOVEC - Koroški deželni glavar Jörg Haider je včeraj kritiziral načrte za izgradnjo drugega bloka Nuklearke v Krškem (Nek), ki so predstavljeni v osnutku koalicijske pogodbe v Sloveniji. Gre za "načrtno provokacijo naše sosed", je dejal Haider. Osnutek pogodbe med drugim predvideva vlaganje v podaljšanje življenjske dobe Nek in gradnjo drugega bloka elektrarne. "To je dvojna neprijazna poteza, čeprav je Slovenija ob vstopu v EU obljubila, da bo Krško v doglednem času zaprla," je po poročanju APA izjavil Haider.

Prvak Zavezništva za prihodnost Avstrije (BZÖ) je kritike izrekel tudi glede zahtev po postavitvi dodatnih dvojezičnih tabel na avstrijskem Koroškem in glede tozadevnih odločb avstrijskega ustavnega sodišča. Slovenija po njegovih besedah ni naslednica Jugoslavije in s tem tudi ne podpisnica Avstrijske državne pogodbe. "Zato Slovenija ne more postavljati nobenih zahtev iz te pogodbe," je poudaril in dodal, da je vmešavanje v vprašanje dvojezičnih topografskih napisov na avstrijskem Koroškem "nespodoben poskus".

SLOVENIJA - Poslanski klub stranke Zares soglasno za njegovo kandidaturo

Gantar kandidat za predsednika DZ

Računa na glasove celotne koalicije vključno z LDS, iskal pa bo podoro tudi na drugi strani - Pahor (SD) zadovoljen s predlogom Zares

Pavel Gantar je kandidat za predsednika DZ

LJUBLJANA - Predsednik Zares Gregor Golobič je po včerajšnji seji poslanskega kluba povedal, da je kandidat za predsednika državnega zbora iz stranke Zares Pavel Gantar. Kot je dejal Gantar, o tej funkciji sicer ni razmišljal, vendar je počaščen, da se je pojavila možnost, da bi jo prevzel. Povedal je, da je ta predlog sprejel z veseljem, upa pa, da bo tudi potrjen v državnem zboru. Računa na to, da ga bo podprla celotna koalicija, vključno s poslanci LDS. V stranki bodo po njegovih besedah skušali za to kandidaturo iskati podporo tudi preko meja bodoče koalicije.

Poudaril je, da gre za najpomembnejšo funkcijo v zakonodajni oblasti in da je z vsemi poslanskimi skupinami - tudi opozicijskimi - treba delati enakovredno. Na vprašanje, ali bo imela stranka Zares na ta račun ministra manj, pa je odvrnil, da se o tem še niso pogovarjali, da pa ima Zares tudi pomembne ambicije v izvršni oblasti.

Predsednik Zares Gregor Golobič pa je izpostavil, da je funkcija predsednika DZ odgovorna funkcija v politični ureditvi Slovenije in je pomembna "tako z vidika delovanja parlamenta kot z vidika uspešnosti koalicije pri uresničevanju mnogih utemeljenih pričakovanj volivk in volivcev".

Želeli so, da bi predlagali kandidata, ki bi segel preko mej prihodnje koalicije, je povedal predsednik

Zares. Kot je pojasnil, je bilo na koncu enotno mnenje, da je Pavel Gantar človek, ki bi to funkcijo znal opravljati dobro. Poudaril je tudi, da je bil Gantar za kandidata izbran soglasno. Na vprašanje, ali pričakuje, da bo predsednica LDS Katarina Kresal užaljena, saj so se tudi v LDS potegovali za to mesto, je Golobič odvrnil, da spoštujejo vse ambicije drugih strank, da pa je Pahor predlog to soboto posređoval stranki Zares. Na predlog so se po Golobičevih besedah moral odzvati trezno in odgovorno. "Ne dvomim, da je zavest o tej odgovornosti daleč pred kakšno užaljenostjo," je poudaril.

Predsednik SD in verjetni mandatar za sestavo nove vlade Borut Pahor je v izjavi za javnost dejal, da bo strankini poslanski skupini predlagal, da podpre Pavla Gantarja za predsednika DZ. Pahor je prepričan, da je Gantar "suverena osebnost" in da bo znal povezovati poslance. Po njegovem mnenju bo Gantar svoje delo opravil vestno in nepristransko. "Gantar ni človek ozkih ideoloških nazorov," je zatrdil. Dodal je, da ima kandidat Zaresa za predsednika DZ bogate izkušnje, "ki sežejo še v čas slovenske pomladi". Verjetni mandatar še meni, da bo Gantar znal tudi "zaščititi pravice politične manjšine v parlamentu".

Predsednica LDS Katarina Kresal včerajšnje odločitve stranke Zares ni želela komentirati. (STA)

CELOVEC - SLOMAK

Napad SKS pred današnjo sejo

CELOVEC - Po poletnem premoru se bo Slovenska manjšinska koordinacija - SLOMAK danes dopoldne (ob 10.30) sestala v Celovcu na sedežu Zveze slovenskih organizacij. Na dnevnem redu je obravnava izhodišč in pogledov Sloமாகa v okviru nadaljnjega sodelovanja med manjšino in Republiko Slovenijo po nedavnih volitvah, obravnavali pa bodo tudi srednjeročni program delovanja manjšinske koordinacije.

Dan pred zasедanjem pa je predsednik Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) Bernard Sadovnik ostro kritiziral Slovensko manjšinsko koordinacijo. Očital ji je »nedemokratsko zadržanje«, ker »ponovno izključuje SKS«.

»Dejstvo, da Sloமாக kljub soglasni resoluciji 2. rednega občnega zbora SKS, ki zahteva enakopravno vključitev zastopniške organizacije SKS, ne omogoča članstva in sodelovanja SKS, je pravi škandal v današnji demokratski družbi,« dobesedno piše Sadovnik v izjavi za javnost in ob tem Sloமாகu očita, da želi »očividno še naprej ohranjati zastarele zastopniške strukture in ne čé upoštevati demokratskih pravil.«

Po Sadovnikovem mnenju je za takšno stališče Sloமாக »še posebej odgovoren predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Matevž Grilc, ki baje iz užaljenosti in samozaverozanosti vlaga veto proti vključitvi zastopniške organizacije SKS v Sloமாக, čeprav predstavlja Skupnost koroških Slovencev in Slovenk največje število individualnih članov in članic iz vrst slovenske narodne skupnosti.«

»Takšno nedemokratsko zadržanje Sloமாக je za Skupnost koroških Slovencev in Slovenk samo še dodaten izziv, da nadaljujemo svoje delovanje in s tem omogočamo tudi znotraj slovenske narodne skupnosti pluralnost in demokratsčno držo ter preprečimo obvladanje skupnosti s strani že zdavnaj preživljenih sil,« zaključuje predsednik SKS Bernard Sadovnik svojo izjavo. (I.L.)

ŠOLSTVO - Sinoči sprejet odlok o nujnih ukrepih na področju šolstva in univerze

Dokončni »da« poslancev Šolniki 30. oktobra na ulice

Na vrsti je zdaj senat - Med ukrepi uvedba enega samega učitelja, ocena iz vedenja in državljanska vzgoja

RIM - Poslanska zbornica je sinoči po predvidevanjih dokončno izglasovala zaupnico vladnemu odloku o nujnih ukrepih na področju šolstva in univerze. Zdaj bo moral odlok obravnavati senat.

Kot znano, je ena največjih novosti tega dokumenta ponovna uvedba enega samega učitelja v razrede osnovnih šol. Odlok predvideva tudi uvedbo pokrajinskih lestvic za dosego staleža osnovnošolskih učiteljev, dalje vrnitev k redovanju s številkami tudi na osnovnih in nižjih srednjih šolah. Po novem bo večjo veljavo dobila ocena iz vedenja, ki jo bodo upoštevali pri oblikovanju srednje ocene posameznega učenca. Dalje bodo morale osnovne šole za dobo petih let uporabljati isto izdajo učbenikov, nižje in višje srednje šole pa za dobo šestih let. Ob vrnitvi predmeta državljanske vzgoje je treba omeniti tudi napoved finančnih sredstev za posege na področju šolskih stavb, študentje, ki obiskujejo deveti cikel visoke šole za specializacijo za poučevanje na višjih srednjih šolah, pa bodo po novem ponovno prisotni na lestvicah.

A med šolniki vre. Po včerajšnjem neuspešnem sestanku s predstavniki ministrstva za šolstvo so sindikati šolnikov Flc Cgil, Cisl scuola, Uil scuola, Snals Confisal in Gilda za 30. oktober oklicali splošno stavko učnega in neučnega osebja. Za tisti dan je v Rimu napovedana velika manifestacija, tarča protestnikov pa bo sta odloka ministrov Renata Brunette in včeraj sprejeti odlok ministrice Mariestelle Gelmini.

Sindikatom namreč nikakor ne gre v račun načrt vlade, da v treh letih odpravi 132.000 delovnih mest v šolstvu in pri tem prihrani kakih osem milijard evrov, dalje nasprotujejo težkim posegom na področju kuriklov, urnikov in racionalizacije šolske mreže, velik kamen spotike pa je kajpada ponovna uvedba enega samega učitelja, ki ji po besedah želne odbornice za šolstvo Lacija Silvie Costa nasprotuje tudi večina deželnih odbornikov za šolstvo (z izjemo Lombardije in Veneta). Že za danes pa je napovedan protest Združenja višješolskih dijakov, ki bodo uprizorili manifestacije v stotih italijanskih mestih. Za 17. oktober pa je napovedana stavka baznih sindikatov Cobas

Zakonski odlok šolske ministrice je že dalj časa tarča protestov

ANSA

GOSPODARSTVO - Poziv Silvia Berlusconija

»Ne prodajajte delnic!«

Gospodarski minister Tremonti proti amandmaju, ki bi »rešil« obtožene menedžerje pred kaznijo

RIM - Predsednik vlade Silvio Berlusconi je včeraj ponudil nov recept za rešitev finančne krize. Italijanske varčevalce je pozval, naj ne prodajo svojih delnic, temveč naj jih ohranijo, kajti »čez 18 ali 24 mesecev se bo njihova vrednost vrnila na pravo raven«. Vprašanje pa je, ali mu bodo varčevalci prisluhnili. Berlusconi je tudi ocenil, da je to, kar se na gospodarskem področju dogaja zadnje mesece, prav nasprotno od velike gospodarske krize v letu 1929. »Tokrat je vrednost podjetij, ki so veljala 10, zaradi špekulacije poskočila na 100, zatem pa je zaradi prodaje delnic teh podjetij prišlo do propada, ki je imel strahotne posledice na tako imenovano realno ekonomijo. Tokrat pa imamo na eni strani opravka s podjetji, ki dobro delujejo in proizvajajo dobiček, na drugi pa borzo, ki je oddaljena od te realnosti, na kateri je prišlo do panike, zaradi česar je sedanja vrednost delnic na tržišču mnogo nižja od njihove realne vrednosti.« Italijanski sistem bank je - po Berlusconiu -

zdrav, če pa se bodo znašle v težavah, »jim bomo pomagali«.

Gospodarski minister Giulio Tremonti pa se je včeraj v parlamentu med poročanjem o ukrepih vlade proti finančni krizi obregnil ob odlok o rešitvi letalske družbe Alitalia. Med senatno razpravo je bil v odlok vključen amandma, ki bi menedžerjem propadlih podjetij in družb zagotavljal dejansko imuniteto pred sodstvom, v primeru ko bi njihova podjetja ali družbe ne zašla uradno v stečaj. Ali z drugimi besedami: ko bi tako »popravljeni« odlok vstopil v veljavo, bi se vodja Parmalata Callisto Tanzi sodno izmazal: sodniki bi ga morali oprostiti.

Tremonti je zagrmel proti odloku. Kaj takega je »izven logike sedanje vlade«. Zato: »Ali bo sporni amandma odstranjen, ali pa se bo sam ekonomski minister odstranil.« Nekaj minut kasneje je namestnik vodje Stranke svoboščin v poslanski zbornici Italo Bocchino napovedal, da bo amandma odstranjen med obravnavo v poslanski zbornici.

Giulio Tremonti

Berlusconi zavrača dialog z opozicijo

RIM - »Kako naj bi se pogovarjali s tistimi, ki nas dolžijo, da državo vodimo v režim, v diktaturo, in ki v tem hudem kriznem trenutku pripravljajo državno demonstracijo prihodnjega 25. oktobra?« Tako je sinoči izjavil predsednik vlade Silvio Berlusconi in s temi besedami izničil možnost dialoga z opozicijo, ki po njegovem mnenju pri reševanju krize ni sodelovala z nobenim nasvetom, kvečjemu obratno. Nato se je spravil še na protestnike. »Dovolj je anarhije. Kdor zaseda univerze ali letališča naj s tem kar preneha. Nihče se ne bo norčeval iz mene.«

Na odgovor opozicije seveda ni bilo treba dolgo čakati. »Italija je demokratična republika, kjer ima vsakdo pravico demonstrirati in stavkati,« je povedal predstavnik Demokratske stranke Cesare Damiano in dodal, da bi moral Berlusconi pojasniti pomen svojih besed, tako da ne bi prišlo do nesporazumov in dodatnih trenj.

Cofferati ne bo več bolonjski župan

BOLOGNA - Spomladi prihodnjega leta bodo v Bologni občinske volitve, sedanjí župan Sergio Cofferati, sicer predstavnik Demokratske stranke, pa na njih ne namerava kandidirati. Novico je včeraj objavil sam Cofferati, ki je pojasnil, da se je tako odločil »izključno iz družinskih razlogov«. Upoštevati je treba, da je Cofferati lani postal spet očka in da njegova partnerica s sinčkom živi v bližini Genove. »Ne morem zahtevati, da bi nekajmesečni otrok preživel dobršen del svojega življenja na avtocesti,« je dejal. Odločitev je presenetila bolonjske voditelje Demokratske stranke. Zdaj razmišljajo o tem, da bi priredili primarne volitve za določitev novega županskega kandidata. Cofferati pa bo po vsej verjetnosti kandidiral za evropski parlament, kar naj bi bilo lažje uskladjivo z njegovimi družinskimi obveznostmi.

Na obzorju stavke javnih uslužbencev

RIM - Javni uslužbenci bodo konec oktobra in na začetku novembra ločeno stavkali po deželah (sever, center, jug in otoki), če ne bodo dosegli ustreznih odgovorov na svoje zahteve pa bodo konec novembra ali na začetku decembra stavkali na vsedrjavni ravni. Tako so včeraj sporočili voditelji sindikatov javnih uslužbencev Fp-Cgil, Cisl-Fp, Uil-Pa in Uil-Fpl. Stavke so oklicali v okviru pogajanj za obnovev kolektivne delovne pogodbe. Po oceni sindikatov je vlada v finančnem zakonu nakazala nezadostna sredstva za novo pogodbo.

IMIGRACIJA - Romuni so medtem postali najštevilčnejša tuja skupnost

Italija in Romunija skupno rešujeta problem priseljencev

RIM - Odnosi med Romunijo in Italijo so spet dobri. Spor, ki je nastal med državama ob odobritvi svežnja ukrepov o varnosti v Italiji, se postopoma premošča. V njem so bile namreč norme, ki jih je Romunija označila za diskriminatorne v odnosu do svojih državljanov, kot sta npr. določili o odvzemanju prstnih odtisov mladoletnim Romom in o izgonu romunskih državljanov, ki bi ogrožali javno varnost v državi. Vladi obeh držav se zdaj dogovarjata o skupnem reševanju problemov, povezanih s priseljenci.

Tako sta povedala predsednik italijanske vlade Silvio Berlusconi in njegov romunski kolega Calin Popescu Tariceanu na tiskovni konferenci, ki sta jo priredila ob koncu včerajšnjega srečanja med predstavniki obeh vlad v Rimu. »Posamezni dogodki ne smejo načeti prijateljstva med našima državama,« je dejal Berlusconi. Tariceanu pa je izrazil upanje, da se bo izboljšala negativna podoba o Romunih v Italiji.

Medtem je osrednji italijanski statistični zavod ISTAT včeraj objavil poročilo o priseljencih, iz katerega izhaja, da so romunski državljani postali najštevilčnejša priseljenjska skupnost v Italiji. Leta 2007 jih je bilo 625.278, kar 82 odstotkov več kot leto poprej. Po številčnosti sledijo Albanci (401.949), Maročani (365.908), Kitajci in Ukrajinci. Ob začetku tega leta je imelo stalno bivališče v Italiji skupno 3 milijone 432 tisoč 651 priseljencev, 493.729 ali 16,8 odstotka več kot leto poprej.

Calin Popescu Tariceanu in Silvio Berlusconi

ANSA

VATIKAN - Kljub nasprotovanju judov

Benedikt XVI. želi beatificirati Pija XII.

RIM - Papež Benedikt XVI. je ob 50. obletnici smrti papeža Pija XII. poudaril, da je pokojni papež pomagal žrtvam vojne in judov. Pija XII. je med včerajšnjo mašo v vatikanski baziliki svetega Petra postavil za zgled evangelijskega upanja, je poročal Radio Vatikan.

Kot je v homiliji med mašo, ki so se je udeležili tudi udeleženci škofovske sinode, dejal Benedikt XVI., se je Pij XII. v času "strahotne nacionalsocialistične ideologije", ki ima "pogubne antisemitske in antikatoške korenine", neutrudno zavzemal "za mir in zaščito preganjanih, še posebej judov".

Papež je izpostavil tudi božično sporočilo Pija XII. leta 1942, ki so ga predvajale radijske postaje. Kot je dejal Benedikt XVI., je Pij XII. takrat obsodil razmere v svetu in pošiljanje na stotine ljudi v smrt ali hiranje. S tem sporočilom je pokojni papež obsodil tudi pobijanje

Pij XII.

judov, je dejal Benedikt XVI.

Ob koncu homilije je papež pozval k molitvi za beatifikacijo Pija XII. Tej sicer judi nasprotujejo. Glavni rabin Haife Šear Jašuv Cohen, ki je v ponedeljek v Vatikanu kot prvi nekristjan v zgodovini Rimskokatoliške cerkve nagovoril škofovsko sinodo, je namreč dejal, da Pij XII. ni dovolj odločno obsodil holokavsta.

Pij XII. je Rimokatoliško cerkev vodil od leta 1939 do 1958. V tem času je napisal 61 enciklik. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

OKOLJE - Univerza in ustanova Ezit sklenili konvencijo

Bonifikacija in razvoj z znanstveno podlago

Peroni: Univerza zelo pomembna za ozemlje - Azzarita: Pomemben okolju prijazen razvoj

Ugotovitev in uporaba najustrežnejših znanstvenih in tehnoloških poti za okolju prijazne podrobne analize območja oz. bonifikacijo industrijske cone je glavni namen konvencije, ki sta jo sklenili včeraj tržaška univerza in ustanova za industrijsko cono Ezit. Znanje, s katerim razpolagajo pri Ezitu, bo zdaj strokovno okrepila tudi univerza, ki bo Ezitu ob boku tudi glede ponudbe storitev okrog 600 podjetjem, ki so nameščena v industrijski coni, in sploh pri njegovih prizadevanjih za gospodarski in industrijski razvoj tega območja.

Konvencijo sta podpisala rektor univerze Francesco Peroni in predsednik Ezita Mauro Azzarita po tiskovni konferenci, na kateri sta tudi poudarila pomen, ki ga imata obe ustanovi v lokalnem gospodarskem oz. družbenem tkivu. Namen sporazuma, sta povedala, je zblíževati pristojnosti dveh ustanov v vzajemno korist, saj bo to npr. za univerzo priložnost za razvoj raziskovalnih dejavnosti in svetovanja. Sicer ima dogovor velik socialni pomen, ker zadeva okolje, je poudaril Peroni. Sodelovanje bo v tem smislu v znamenju ugotavljanja novih metodologij in tehnoloških pristopov za analizo območja in bonifikacijo ter za reševanje okoljske problematike v prid podjetjem v industrijski coni.

Kot je namreč naglasil Azzarita, je o Ezitu govor vselej v zvezi z bonifikacijo. Toda Ezit je po zakonu subjekt, ki je odgovoren za vsako dejavnost v industrijski coni, ki razpolaga z ustrežno certifikacijo in ki si prizadeva pomagati vsem podjetjem v industrijski coni. Prvenstveni namen Ezita je pač gospodarski in industrijski razvoj ter ponudba storitev v industrijski coni. V tem okviru so tudi sklenili konvencijo, ki jim bo v oporo pri analizi 40 odstotkov območja, ki se ga niso še lotili (Ezit je z lastnimi močmi že analiziral 450 tisoč kvadratnih metrov v dolini pri Orehu, druga območja pa krijejo zasebna podjetja). S pomočjo univerze bo zdaj vse lažje, ker Ezit nasprotuje polnjenju odlagališč z milijoni kubičnih metrov zemlje. Univerza bo v tem smislu pomagala, da bo delo odsej bolj okolju prijazno. Vse to pa je dokaz, da je univerza pomemben del sistema, ker prispeva k njegovemu gospodarskemu in družbenemu razvoju, je povedal Peroni. Pa čeprav bi radi nekateri bonificirali prav univerzo, je dodal, in jo namenili odlagališču.

A.G.

Konvencijo sta podpisala predsednik ustanove Ezit Mauro Azzarita (levo) in rektor tržaške univerze Francesco Peroni

KROMA

IZVIR TIMAVE

Odstranili bodo (vsaj) 300 bomb

Prihodnji teden bo storitvena konferenca, na kateri bodo končno postavili temelje za bonifikacijo izvira Timave. Tam leži namreč že 56 let v vodi vsaj 300 bomb (toliko so jih pač do danes prešteli), ki so jih vanjo spustili angleški vojaki leta 1952. Po tolikih letih naj bi torej kmalu odstranili bombe, na tistem območju pa bodo po besedah devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Reta ustanovili Naravni rezervat izvira Timave, v katerem bo tudi informativna točka za promocijo tipičnih kraških pridelkov. Kot nam je namreč povedal včeraj sam Ret, se končno zaključuje dolg postopek za bonifikacijo območja, saj so pri problematiki udeleženi mnogi dejavniki, od občinske in deželne uprave do vojaških oblasti. Po večletnem prizadevanju so zdaj županu napovedali zeleno luč. Na storitveni konferenci bodo določili vse potrebne korake in nakazali najustrežnejše rešitve. Med vprašanji je npr. to, na kakšnem območju (v kamnolomu, na odprtem morju ali drugje) bodo morale te bombe eksplodirati. (ag)

VIŠJE ŠOLE - Danes manifestacija

SKGZ podpira protest dijakov

Slovenska kulturno gospodarska zveza podpira in bo s svojim zastopstvom sodelovala na današnji protestni manifestaciji dijakov slovenskih višjih srednjih šol s Tržaškega proti šolskim reformam, ki jih uvaja zdajšnja desnosredinska vlada. Tako v kraji tiskovni noti sporoča predsednik SKGZ Rudi Pavšič, za katerega dezinvesticija v znanje in šolstvo v bistvu pomeni ubožanje države in zapravljati možnosti za prihodnost.

Kljub resnim finančnim težavam, velja izpostaviti potrebo po racionalnejši uporabi javnega denarja in šolstvo sodi med prioritete izbire, meni Pavšič. Reformne poteze negativno vplivajo tudi na slovenski šolski sistem, za katerega ministrstvo za šolstvo ni upoštevalo vseh mehanizmov »zaščite«, ki jih predvidevajo mednarodni in državni zakoni, začeni z zaščitnim. Zelo negativno za vso manjšino bi bilo krčenje števila učiteljev in profesorjev na slovenskih šolah. Slednje so bistvene za sam jezikovni in kulturni obstoj Slovencev v Italiji, reformni predlogi ministrice za šolstvo pa nakazujejo nevarne reze, ki bi imeli svoje najhujše posledice v Benečiji, kjer bi uvedba enega samega učitelja povsem izničila sistem dvojezične šole v Špetru, se zaključuje sporočilo predsednika SKGZ.

LAS - Pokrajina

Predaja deleža (kljub Romiti)

Pokrajinska uprava bo predala del lastninskega deleža družbe Lokalna akcijska skupina (LAS) občinam, ki so doslej vložile prošnjo za sodelovanje. To je sad sinočnje seje pokrajinskega sveta, ki je odobril ustrezen sklep pristojnega pokrajinskega odbornika Walterja Godine. To je bila tudi edina točka na dnevnem redu, seja pa se je dokaj zavlekla zaradi nekaterih sprememb, ki jih je nameraval predlagati pokrajinski svetnik Nacionalnega zavezništva Massimo Romita, ki je bistvu izvajal obstrukcijo. Toda Romita je tudi devinsko-nabrežinski podžupan, tamkajšnji občinski svet pa je že soglasno sprejel sklep o sodelovanju občin v LAS. Med Romitovimi amandmaji, ki jih je bilo okrog 40, je bil celo eden, ki je predvideval črtanje Občine Devin-Nabrežina iz sklepa, in torej posredno iz LAS. V protislovju torej z odločitvijo same devinsko-nabrežinske skupščine. Na začetku seje so ga opozorili, da bi njegova sprememba spravila devinsko-nabrežinsko občino v rahlo zadrego. Strankin kolega Vascotto je predlagal prekinitve seje, kar je skupščina soglasno sprejela. Ob povratku v dvorano je Romita umaknil vse amandmaje in naposled tudi podprl sklep, ki ga je pokrajinski svet odobril soglasno. Razlog za to obnašanje je verjetno v iskanju vidljivosti, kar pa je popolnoma v nasprotju z duhom LAS, ki ga spodbuja pokrajinska uprava in ki predvideva sodelovanje vseh za razvoj Krasi in torej za skupno korist. Kakorkoli že, na osnovi sprejetega sklepa bo pokrajina predala del deleža občinam, od katerih bo vsaka - ne glede na število prebivalcev - dobila enak delež, in to v znamenju omenjenega duha sodelovanja. Na Tržaškem so se za vstop v LAS odločili občinski sveti vseh občin, razen tržaški. Ustrezen sklep sploh še ni prišel do dvorane občinskega sveta, pa čeprav je dober del Krasa v tržaški občini. To še enkrat dokazuje odnos, ki ga ima tržaška občinska uprava do Krasa in do njegovega razvoja, nam je povedal Godina in izrazil upanje, da se bo občinski svet o tem čimprej izrekel.

A.G.

DOLINA - Pobuda SKP

Letaki proti reformi šolstva

Člani krožka Stranke komunistične prenoje Občine Dolina so javno nastopili proti reformi šolstva. Pred otroškimi vrta in osnovnimi šolami Didaktičnega ravnatelstva v Dolini so namreč delili letake, s katerimi so opozorili javnost na težave, na katere bo doletelo šolstvo v kratkem, če vlada ne bo preklcala svojih sklepov, piše v tiskovnem sporočilu SKP. Slednja namreč meni, da predstavljajo uvedba enega samega učitelja za vsak razred, povišanje števila učencev v razredu, krčenje ur za učence s posebnimi potrebami in razvrstitev celodnevne pouka velik padec v kakovosti italijanskega javnega šolstva. Uvedba enega samega učitelja za vsak razred bo prav gotovo vplivala na kakovost didaktičnega vzgojnega procesa otrok. Nemogoče je namreč tudi si predstavljati, da ena sama oseba enako dobro obvlada vsa predmetna področja. Jasno je tudi, da uvedba enega samega učitelja bo privedla do krčenja delovnih mest, predvidoma 140.000 manj. Tudi celodnevni pouk, ki je za mnoge družine neobhodno potreben, predstavlja kočljivo vprašanje. Črtanje le-tega bo povzročilo zaustavitev ženske emancipacije in korak v preteklost glede doseženih pravic, meni SKP v svojem sporočilu za javnost.

TRŽAŠKA OBČINA - Danes razprava o načrtu v občinskem svetu

»Podmorsko« parkirišče

Zgradili ga bodo na nabrežju: štiri nadstropja do 13 metrov pod »zemljo« za 662 parkirnih mest, vrednost 24 milijonov evrov

V predsobi tržaškega občinskega sveta je bila sinoči nameščena maketa novega, »bodočega« parkirišča na nabrežju, imenovanega Parkirišče Molo Audace. Za neveščo sta bila opazna le vhod na morskimi strani območja pred Palačo Carciotti in izhod kakih sto metrov v smeri proti Velikemu trgu, nasproti grško-pravoslavne cerkve. V sredi je vidna utica za izhod in vhod voznikov. Vse ostalo, nevidno, bo skrito pod zemljo, ali bolje pod morjem, kot je pojasnil eden od projektantov, inž. Angelo Giglio, ki je s kolegom inž. Alessandrom Villorresijem podpisal načrt.

Parkirišče bo štirinadstropno, do minus 13 metrov pod morsko gladino, a izkop bo mnogo globlji, do minus 35 metrov. Toliko je potrebno, da bo lahko struktura ležala na trdnih, flišastih temeljih. Vse bo ovito z neprepustno prevleko, da ne bo voda pronicala skozi stene v parkirišče. Po mnenju projektanta morje ne bo moglo zaliti strukture z vrha, saj bo vhod in izhod »branila« dva metra in pol visoka ovira, to je več kot pol metra više, kot je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja znašala najvišja »visoka voda«, ko je s svojim metrom 97 centimetrov preplavila nabrežje.

V parkirišču bo vsega 662 parkirnih prostorov. Prava kapljica v morju milijona 400 tisoč

parkirnih mest, ki jih širom po svetu upravlja belgijska družba Interparking, komitent dela. Gre za zasebnega investitorja, ki bo v tržaško »podmorsko« parkirišče vložila čednih 24 milijonov evrov.

Zamisel sega v leto 2001, projektantski postopek se je začel tri leta kasneje. 16. oktobra je načrt prejel placet servisne konference, pri kateri so sodelovali tržaška občina, pristaniška oblast, spomeniško varstvo, pristaniška kapitanija in še drugi po zakonu v načrt vpleteni subjekti. Ključna sta vsekakor občina in pristaniška oblast, ker se območje nahaja na terenu, ki je njuna last.

Inž. Giglio je sinoči zagotovil, da bo gradnja trajala vsega dve leti. V tem času pa bo potrebno razorati, izkopati in nato ponovno urediti del cestišča na nabrežju. Tako bo ta za mesto prometno zelo pomemben odsek - slabi dve leti po koncu del o obnovi nabrežja - spet delno zaprt za promet.

Koordinacija, pa taka! bi veljalo zapisati.

A to še ni vse. O načrtu bi morala sinoči razpravljati mestna skupščina in odobriti ustrezen odlok. Tega bi moral predstaviti pristojni odbornik, to je župan Roberto Dipiazza, ki pa je bil delovno in institucionalno zaposlen v Ljubljani.

Tako sile desnosredinske večine kot levo-sredinske opozicije so k odloku vložile vrsto amandmajev. V županovi odsotnosti so se načelniki svetniških skupin domenili, kaj storiti z njimi.

Odločitev je bila... salomonska. Ko je prišlo »podmorsko« parkirišče na dnevni red, so se jo začasno prekinili in jo bodo nadaljevali danes, ob pol enih. Tako bo lahko tudi župan Dipiazza povedal svoje.

Že sinoči pa so načelniki skupin dali vedeti projektantom, da z načrtom nekaj ni v redu. Obseg območja parkirišča presega kar za 1.780 kvadratnih metrov mejo, ki jo za objekt določa konvencija med občino in lastnikom bodočega parkirišča. Sodeč po sinočnih ocenah občinskih svetnikov, bi morali projektanti načrt malce »popraviti«, da bo odgovarjal določilom konvencije.

Pred današnjo sejo čaka odgovorno delo tudi občinske tehnike, saj morajo preveriti, ali so predloženi popravki »tehnično« sprejemljivi ali ne, medtem ko se morajo politične sile dogovoriti, ali gre popravke uskladiti, ali ne.

Skratka: sodeč po sinočni uverturi bo zgodba o »podzemskem« parkirišču še dolga...

M.K.

NARODNI DOM - Konferenčna dvorana NŠK

Odkrivajmo arhitekturne značilnosti mesta Ljubljana

Predstavili so vodnik, ki sta ga pripravila arhitekta Špela Kuhar in Robert Potokar

Ali veste, kje stoji ljubljanski Nebotičnik? Katera sodobna arhitekturna stavba se imenuje Klavir? Kje stoji in kdo je projektiral sloviti Centromerur? Vse to je mogoče izvedeti v simpatičnem in lično opremljenem vodniku po Ljubljani, pod katerega sta se podpisala arhitekta Špela Kuhar in Robert Potokar. Publikacijo z naslovom Gremo v mesto Ljubljana - Arhitekturni sprehodi in ogledi (izšla je maja 2008) so predvčerajšnjim predstavili tudi tržaškemu občinstvu, in sicer v konferenčni dvorani NŠK v Narodnem domu, kjer je uvodoma spregovoril ravnatelj NŠK Milan Pahor, nato pa je vsebino knjige podrobneje orisala arhitektka Anastazija Korsič, sicer Tržačanka po rodu, ki že vrsto let živi in dela v Ljubljani.

Srečanja sta se udeležila tudi avtorja publikacije, ki sta povedala, da je vodnik namenjen širši bralni publiki, tako otrokom in njihovim staršem kot tudi turistom in tistim, ki jih mesto in arhitektura vsaj malo zanimata. Nato smo navzoči lahko na novo doživeli mesto Ljubljana. Anastazija Korsič nas je namreč popeljala mimo arhitekturno najbolj ambicioznih in zanimivih stavb. Pa ne le tistih najbolj znanih, od Rimskega zidu do Cankarjevega doma, od gradu in cerkva do sodobnih poslovnih kompleksov, ki so tudi arhitekturni in ne le funkcionalni dosežek. Govornica se je ustavila tudi pri zgodovinskih zanimivostih, na katere pred izidom tega zbornika sploh ni bila pozorna. Vodnik, v katerem je zbranih 6 sprehodov in 5 ogledov, 359 fotografij, 95 ilustracij, 45 načrtov in 12 zemljevidov, je namreč sestavljen iz dveh temeljnih sklopov: zgodovinskega pregleda in posameznih arhitekturnih sprehodov. Zgodovinski pregled je razdeljen na 10 časovnih obdobj, od prazgodovinskega obdobja, rimske Emone, srednjega veka, baroka, klasicizma, secesije, modernistične in Plečnikove Ljubljane do poveljnega socialističnega obdobja in sodobne Ljubljane. Na predstavitvi vodnika je bilo tudi slišati, da vsak arhitekturni sprehod zajema splošen opis sprehoda ali ogleda s prikazom na mestni karti, v nadaljevanju opisa pa si sledijo podrobnejše predstavitve posameznih pomembnejših stavb, trgov in parkov. Bralci se torej lahko sprehodijo po Stari Ljubljani, po levem bregu Ljubljanice, tretji sprehod nas vodi po Miklošičevi cesti, od Prešernovega trga do železniške postaje, četrti razkaže novi del Ljubljane (Trg Republike, Slovensko cesto in četrt nacionalnih kulturnih ustanov), peti sprehod nas zapelje v park Tivoli, zeleno srce Ljubljane, in šesti v Trnovsko predmestje. V drugih petih ogledih pa smo vodeni še okrog mestnega središča, najprej v severnem in zahodnem delu mesta, nato v vzhodnem, potem po Poti spominov in tovarištva, ob reki Ljubljani, za konec pa si mesto lahko ogledamo še iz balona. Vse te opise bogatijo, kot že rečeno, fotografije in tudi ilustracije, ki vodnik naredijo še posebej privlačen. Njegova avtorja sta se na sredini predstavitvi zahvalila tudi oblikovalcem, ki so vodnik znali narediti drugačen in samosvoj, saj, kot je ocenil Robert Potokar, tako simpatičnega in ilustrativnega vodnika po mestu ni lahko najti.

Ob koncu lahko podamo le še našo skromno oceno. Vodnik je vreden ogleda in nakupa (stane 27 evrov), saj sta avtorja poskrbela, da bo pot v Ljubljano z njunim vodnikom postala pravi užitek. Zelo dobrodošlo in koristno pa bi bržkone bilo, če bi, kot je na tržaški predstavitvi namignil Milan Pahor, v bližnji prihodnosti izšel tudi italijanski prevod, ki bi lepote mesta Ljubljana približal našim somoščanom in tudi italijanskim turistom na sploh. (sč)

Predstavitev publikacije je bila izčrpana

KROMA

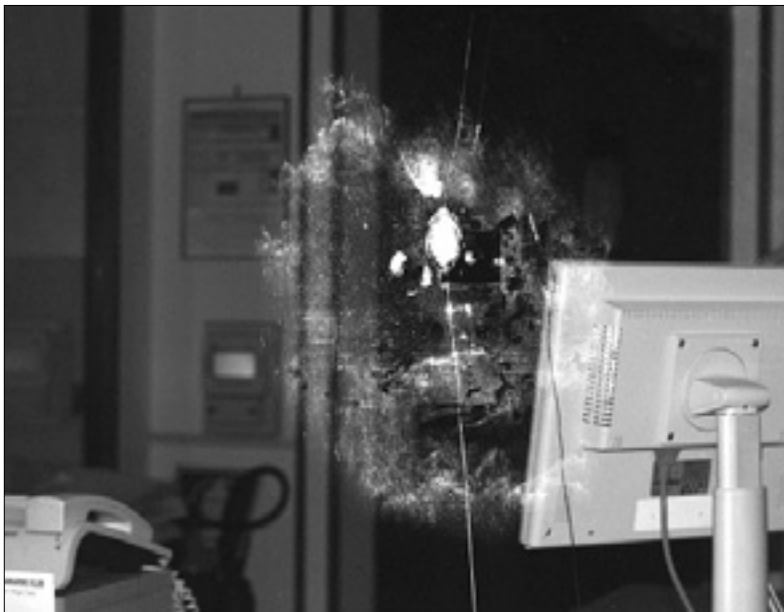
DOMJO - Poškodovali vhod v podružnico banke Antonveneta

S pokrovom proti banki

Škoda na steklih pri vhodu znaša 8000 evrov - Dogodek preiskujejo dolinski in miljski karabinjerji

V noči med torkom in sredo so neznanci močno poškodovali vhod v podružnico banke Antonveneta v Domju. Uslužbenci, stranke in domačini so poškodovan vhod opazili v sredo ob jutranjem odprtju bančne poslovalnice.

Kraj so si ogledali dolinski karabinjerji, ki so našli tri poškodovana stekla. Neznanci so namreč poškodovali steklo pred vrtljivimi vrati in še dve protivlomni stekli. Po mnenju karabinjerjev so zlikovci uporabili pokrov cestnega jaška iz litega železa s premerom približno 60 centimetrov. Škoda znaša kakih 8000 evrov. Dogodek preiskujejo karabinjerji dolinske postaje in miljskega poveljstva. Zaenkrat še ni povsem jasno, ali je šlo za vandalsko dejanje ali pa za pravi poskus tatvine.

PROSEK - Društvena gostilna ima novega upravitelja

»Društvo« vabi v domače okolje

Upravitelj Lino Tomasi že znan na Proseku - Polno čestitk ob prevzemu lokala

Nova »garnitura« (z leve): Giampaolo, Sandra, šef Lino in Ileana Tomasi

KROMA

Na Proseku so imeli člani domače Društvene gostilne praznik. Javni lokal v središču vasi je dobil novega upravitelja. To je Lino Tomasi, znan in priznan gostilničar s Tržaškega, upravitelj številnih restavracij v pokrajini, ki se je dejansko »vrnil« na Prosek.

Sem je začel zahajati pred leti, ko je njegov sin Giampaolo - dokler mu je koleno dovoljevalo - igral nogomet pri Primorju. Naključje je hotelo, da je sin saniral poškodbo v času, ko so člani odbora Društvene gostilne povabili očeta k prevzemu »društva«. Tako sta se na Prosek vrnila oba: oče v gostilno, sin k Primorju.

Člani Društvene gostilne so v rekordnih štirih dneh uredili prostore, da bi omogočili čim prejšnji prehod od starega upravitelja k novemu. Tako se je v soboto zbralo v »društvu« res veliko domačinov, članov društva, krajanov, pa tudi starih, zvestih klientov Lina Tomasija, ki jih je znal gostilničar privabiti na Prosek.

Tomasi je bil vesel tolikšne topline in cvetočih čestitk. »Poznal sem kraj, ljudi; ko so me društveniki vprašali, ali bi prevzel lo-

Drevi na Opčinah predstavitev knjige Stanislava Renčja

Drevi ob 18. uri bo v razstavnici dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah predstavitev nove knjige dr. Stanislava Renčja Suhe mesnine na Slovenskem. Gre za bogat priročnik o pravi suhih mesnin, ki bo gotovo koristen gostincem, rejcem živine in agroturističnim operaterjem.

COISP: »Vlada zabodla policijo v hrbet«

Tržaški predstavniki sindikata policistov COISP se že nekaj mesecev hudejejo nad vladno politiko na področju varnosti. Sindikat se udeležuje tudi vrste protivladnih protestnih akcij. Dejavnosti so bili na videmski prireditvi Friuli Doc, jutri pa bodo delili informativne letake na Velikem trgu. V tiskovnem sporočilu sindikata COISP piše, da je desna sredina v prejšnji zakonodajni dobi stalno opozarjala na hudo stisko, skromna sredstva in nizke plače pripadnikov sil javnega reda. »Zdaj, ko je desna sredina na vladi, pa nas je popolnoma zatajila in zabodla v hrbet,« piše v sporočilu. Zakonski odlok št. 112 predvideva namreč krčenje sredstev za varnost v višini 3,5 milijarde evrov v treh letih. Po mnenju sindikata bo ukrep resno ogrozil varnost državljanov, ker bodo policiisti z manj sredstvi težko obdržali trenutno raven zaščite pred kriminalom.

Tatvina na gradbišču

Z nekega gradbišča na Proseku je med 3. in 6. oktobrom izginilo orodje, ki je bilo spravljeno v treh kontejnerjih. Tatvino je proseškim karabinjerjem prijavil 30-letni podjetnik L. M., ki živi v Trstu in upravlja gradbeno podjetje B&T. Neznanci so razbili ključavnice in vlomili v kontejnerje, od koder so izmaknili razno orodje (lasersko libelo, rušilno kladivo in brusilec) ter dve posodi s po 20 litri plinskega olja. Skupna vrednost plena, ki po navedbah karabinjerjev ni bil zavarovan, je 2900 evrov.

Motor povozil pešca

Motor je včeraj dopoldne povozil pešca na Trgu Stare mitnice. Po začetnem preplahu se je izkazalo, da je ponesrečenec utrpel samo vrsto udarcev. Motor honda varadero je ob 9.20 vozil s Trga Goldoni proti Trgu Garibaldi. Po pokriti tržnici, v bližini Ul. Maiolica, je podrl 73-letnega gospoda, ki je prečkal cesto (prehoda za pešce na omenjeni točki ni). Posegli so mestni redarji in služba 118, ki je ponesrečenca odpeljala v katinarsko bolnišnico.

kal, sem takoj pristal. Lokal ima velik potencial: lepo veliko dvorano, lep točajni pult, čudovit vrt,« je povedal. Skratka: novi upravitelj Društvene gostilne je navdušen nad novim poklicnim izzivom, pri katerem mu v kuhinji pomaga žena Ileana, za pultom pa hčerka Sandra in sin Giampaolo. Na jedilniku je specialitet za vse okuse, od mesnih do ribjih jedi, pa tudi za vse žepe, kar kaže - v tem obdobju suhih gospodarskih krav - na upraviteljev posluh od klientov. Vinska ponudba je tudi široka, od malvazije in tokaja do refoška, buteljčna vina Škerka, Boleta, Kanteta in Zidariča pa pričajo o pozornosti, ki jo Društvena gostilna posveča domačim vinogradnikom, kot je pojasnil predsednik Claudio Černjava.

Nova upraviteljska ekipa se je vselila v proseško Društveno gostilno ob pravem času. »Imamo že več rezervacij za nedeljsko Barcolano, za tem pa že čakamo na bližnje martinovanje,« je napovedal upravitelj Lino Tomasi, ki se je prisrčno zahvalil vsem, ki so mu ob prevzemu lokala na Proseku čestitali in zaželeli mnogo uspešnih poklicnih trenutkov.

DEVIN - Note Timave

V letošnjem nizu poseben prostor namenili tangu

Letošnji koncerti so bili tudi v avditoriju Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu

KROMA

Svet argentinskega tanga je od lanske sezone soprotagonist koncertnega niza za Note Timave, v katerem ima poseben prostor kot vzporedni niz z naslovom »Tango da pensare«. Letošnji program je obsegal štiri koncerte v avditoriju Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu in na gradu Colloredo di Monte Albano na Videmskem. Med najbolj znanimi gosti sta bila dva argentinska glasbenika, saksofonist Javier Giroto, ki je nastopil s kvartetom saksofonov Sax Four Fun, in pianist Hugo Aisemberg, ki je z organizatorko niza Carlo Agostinello izvedel dva koncerta v obeh lokacijah.

Glasba Astorja Piazzolle je predstavljala samo del koncertnih sporedov, ki so skušali širiti pogled na mnoge avtorje in izraze zgodovine tanga. V tem duhu je nastal tudi glasbeni projekt v treh delih »Tango včeraj in danes«, zadnja etapa letošnjega mini festivala. Aisemberg je s svojim nastopom pokazal, da so strastni in melanholični toni prepoznavni, ne pa edini aspekt argentinskega najbolj reprezentančnega plesa. S svetlim zvokom in kančkom iskrene zabave je pianist v solističnem uvodu ponudil prikaz različnih barv in stilov tanga v 130-letnem časovnem razmahu. Tango se danes istoveti pretežno z glasbo Piazzolle, zato je izbira mnogih, pri nas manj znanih avtorjev (Rodriguez, Troilo, Plaza, Mores), toliko bolj zanimiva za popolnejše spoznavanje tako popularnega področja. Tudi lirična ali celo razposajena nota spadata v tangovski govorico, ki jo argentinski pianist tolmači s konkretnim prijemom skoraj »plesnih korakov« na klaviaturi. V nadaljevanju koncerta je oddaljitve od vsakršnega že stereotipnega ekspresivnega kalupa postala vedno bolj izrazita. Poznavalec latinskoameriške tradicije, ustanovitelj skupine Novitango in umetniški vodja središča Astor Piazzolla za promocijo argentinske kulture je v duu z Agostinellovo dosegel strogo in nekoliko odmaknjeno bližino bolj kot simbiozo dua v iskanju skupne govorice pri izboru skladb predstavnika »novega« tanga Saula Cosentina. Racionalno odmaknjeno, v obliki koncertne konfrontacije med izvajalcema, je zvel tudi sklepni izbor del Astorja Piazzolle, ki je bil zaupan že omenjeni pianistki in bandoneonistu Massimilianu Pitoccu. Tango ima veliko privrženecv, kot je dokazal tudi dober odziv nedeljske publike, za katero je kot dodatek zazvenel nepogrešljiv Libertango v priredbi za trio.

Niz koncertov 21. izvedbe Not Timave bo v soboto (11.oktobra) sklenil izredni dogodek, ki je namenjen predvsem ljubiteljem jazz glasbe. Nastopila bosta namreč vodilna glasbenika italijanske scene, kontrabasist Raffaello Pareti in pianistka Rita Marcotulli. Koncert avtorskih skladb in jazz standardbo bo na gradu Colloredo di Montalbano.

(ROP)

ŠPANIJA - Mednarodni pokal godb

Ricmanjski orkester najboljši v Barceloni

Pihalni orkester Ricmanje si je v Španiji priboril pomemben dosežek. Na tekmovanju za 1. mednarodni pokal pihalnih orkestrrov v mestecu Santa Susanna na barcelonski obali je namreč prejel prvo nagrado kot najboljši od devetih nastopajočih iz Španije in Italije. Orkester se je predstavil z Griegovo Norveško suito (Jutranje žuborenje) in Bernsteinovo West side story. Obe skladbi je za pihalni orkester aranžiral Aljoša Tavčar, ki je pred nedavnim postal dirigent ricmanjske skupine, ki je očitno tudi s pomnoženimi vajami v zadnjih tednih dosegla primerno kakovost, ki jo je mednarodna komisija ocenila s 54,5 točk na 60.

Člani orkestra so v Španijo odpotovali pred dvema tednoma (v ponedeljek). V torek so se posvetili očarljivi Costi Bravi, od srede dalje pa so

s tekmovalnim nastopom, dvema koncertoma in parado po ulicah slikovitega katalonskega mesteca zbužali pozornost turistov in domačinov. V ponedeljek zvečer jih je čakal še krajši koncert vseh udeleženi godb in seveda razglasitev izidov: Ricmanjci so prejeli največji pokal in najvišjo denarno nagrado.

Trud je bil poplačan tudi s številnimi vtisi iz prelepih krajev in dogodkov, ki jih ne bodo tako zlahka pozabili. Niti dvajseturna vožnja domov jim ni zabrisala veselja in zadoščenja, pa tudi med prenašanjem nerodne in težke prtljage jim je bil nasmeš zarisana na obrazu.

Na dolinskem županstvu bodo ricmanjskim godbenikom danes ob 12.45 priredili sprejem.

Na posnetku pihalni orkester Ricmanje na gostovanju v Španiji.

SKD VIGRED - Danes

V Praproto do nedelje Kraški oktoberfešt

Na prireditvenem prostoru v Praproto se bo drevi ob 19. uri začel tradicionalni jesenski praznik, priljubljeni *Kraški oktoberfešt*, ki ga prireja šempoljsko društvo Vigred. Trinajsta izvedba tridnevnega praznika bo tudi letos potekala pod šotorom, od danes do nedelje, 12. oktobra. Danes bodo za veselo vzdušje do enih ponoči poskrbeli Okrogli muzikanti, ki bodo občinstvo navdušili z glasbo in zabavnim »show« programom.

Jutrišnji praznični dan se bo začel že ob 15. uri z odprtjem taborniškega kotička v organizaciji tabornikov RMV Trst-Gorica, likovnim ex-tempore za otroke in mladino (od 3. do 14. leta); vsak udeleženec bo dobil simbolično nagrado. Ob isti uri se bo začel tudi turnir v briškoli z bogatimi nagradami (vpisovanje pred začetkom turnirja na prireditvenem prostoru), v primeru slabega vremena pa bodo vse pobude potekale pod šotorom. Zvečer bosta od 19. do 1. ure na oder stopili dve skupini, domači ansambel Mladi Kraški Muzikanti in štajerska skupina Navihanke.

V nedeljo bo od 9. do 10. ure na prireditvenem prostoru v Praproto zbirališče za 13. pohod-sprehod *Na Krasu je krasno*. Pri pohodu sodelujejo jamarско društvo Grmada, razvojno društvo Pliska, vaška skupnost Tublje in planinski odsek SK Devin. Organizatorji bodo poskrbeli za prevoz (s kombijem) udeležencev pohoda iz Praprota v Tublje; odhod iz Tubelj je predviden ob 10.30, po ogledu vasi pa bodo pohodniki spoznali še naselja Kregolišče in Škofi. Med potjo bo na programu tudi kulturna točka v izvedbi skupine »Draizehn-Draizehn 13/13«; člani skupine bodo v uniformah iz prve svetovne vojne prikazali življenje v tistem obdobju. V spremstvu jamarjev društva Grmada si bodo lahko udeleženci pohoda ogledali tudi Zidaričevo Pejco, ki bo ob tej priložnosti tudi razsvetljena. Pohod se bo zaključil na prireditvenem prostoru v Praproto, kjer se bo ob 16. uri začel 13. Kraški muzikfešt - tradicionalno srečanje ljudskih godcev in pevcev. Od 19. do 24. ure bo za ples poskrbel ansambel Slovenski zvoki.

Od danes do nedelje bodo delovali dobro založeni kioski s specialitetami na žaru in drugimi poslasticami, vključno s pečenim kostanjem, dobrim vinom in pivom. Jutri in v nedeljo pa bodo za zabavo otrok poskrbeli taborniki. Kioski bodo odprti: danes od 19. do 1. ure, jutri od 15. do 1. ure, v nedeljo pa od 13. do 1. ure.

TRIPCOVICH

Drevi koncert mladinskega orkestra SEP

Ljubitelji simfonične glasbe čaka drevi ob 19.30 enkratni koncert. V dvorani Tripcovich bo namreč ob svoji 10-letnici nastopil orkester Srednjeevropske pobude (CEI Youth Orchestra), ki ga vodi dirigent Igor Kuret. Vstop je prost do zasedbe vseh mest. Mladi bodo zaigrali Verdijevo Uverturo iz Nabucca, Mozartov Koncert za violino in orkester v D-duru, KV 218 (solist Stefan Besan) in Beethovnovi Simfonijo št. 6 Pastoral. Koncertu, za katerega je dalo pobudo Obdornišvo tržaške občine za vzgojne dejavnosti, univerzo in raziskovanje, je dal svoje pokroviteljstvo evropski komisar za kulturo Jan Figel. V jutranjih urah bodo na sedežu SEP-a v Trstu predstavili projekt »CEI Youth Orchestra in CONCERTO«, ki ga bo v naslednjih petih letih finančno podprla Evropska komisija in zaslužnim posameznikom in institucijam podelili priznanja.

Posvet o otroški

debelosti

V pediatrični bolnišnici Burlo Garofolo bo danes ob 9. uri potekala konferenca o posledicah otroške debelosti in njenih možnih terapijah. Njen namen je predvsem informirati družine, pedagoge, vzgojitelje in animatorje o negativnih posledicah otroške debelosti tudi na odraslo življenje.

Filatelistična razstava

V tržaškem poštnem muzeju bodo danes odprli filatelistično razstavo »L'affascinante storia delle quattro ruote«, ki je posvečena svetovnemu prvaku v formuli 1 Mariu Andrettiju. Odprtje ob 17. uri.

Vodeni ogledi po

mestnih razstavah

V Palači Gopčević je do 19. oktobra na ogled razstava o operni pevk Mariji Callas. Danes ob 17. uri in jutri ob 11. uri sta predvidena vodena ogleda, ki ju bo vodila Erica Culiat. Na gradu Sv. Justa se nadaljuje razstava o srednjeveškem Trstu. Tudi tu se je mogoče udeležiti vodene ogleda: danes ob 15. uri, jutri pa ob 11. uri.

Koncerti na prostem

V sklopu 11. pokrajinskega srečanja godb in ansamblov, bosta jutri na Borznem trgu nastopili skupini Berimbau in Vecia Trieste. V Cavani pa bo mogoče prisluhniti glasbeni skupini Serenade Ensemble. Pričetek ob 15.30.

Tečaj joge v Škednju

V kulturnem društvu Ivan Grbec (Škedenjska ulica 124) se v ponedeljek, 13. oktobra, ob 18. uri spet začne tečaj joge. Prvo srečanje je spoznavnega značaja in je zato brezplačno. Joga odpravlja stres in pomirja um, hkrati pa ohranja telo vitalno in gibčno. Strokovni učitelj bo udeležence pospremil v spoznavanje dihanja, meditacije in notranjega miru. Za vse informacije sta na voljo telefonski številki 040/307665 oz. 328/1839881.

Obvestilo Občine Dolina

Tehnični Urad občine Dolina obvešča, da bo v ponedeljek, 13. oktobra 2008 urad za urbanistiko, za sebnno gradnjo in trgovino zaprt zaradi izobraževalnega tečaja za osebe.

BARCOLANA

Tudi kioski in koncerti

Barcolana že nekaj let ni samo praznik morja in jadrnanja, ampak množično ljudsko slavlje. Mestno središče in nabrežje so zato že preplavile številne stojnice in kioski, ki ponujajo najrazličnejše blago. V prvi vrsti navtično opremo in oblačila, a tudi hrano in pijačo. Med njimi pa je tudi marsikatera človekoljubna organizacija. Tako je na primer prisotna skupina Emergency, ki bo med nocojšnjim in jutrišnjim koncertom drug kiosk namestila tudi na Velikem trgu. Kajti Barcolano že nekaj let spremljajo tudi veliki brezplačni koncerti na prostem. Nocoj bo na trgu zaigrala ska skupina Harddiskaunt, hip hop skupina Carnicats in zvezda večera Fabri Fibra. Jutri bodo na vrsti dj Lele Sacchi, kvintet El Tres, kantavtorica Micol Barsanti, reperji Frankie hi-nrg mc in skupina Elio e le Storie Tese. Med številnimi spremljevalnimi pobudami gre omeniti dogajanje v Postaji Rogers (Riva Grumula 14), ki bo v teh dneh odprta od 8. do 24. ure. Danes ob 18. uri je predviden voden ogled, jutri bo isti uri srečanje z načrtovalci restavratskih del, od 19. ure dalje pa glasbeni aperitiv.

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Začetek letošnje sezone

Komedija o varšavski gledališki skupini med nacistično zasedbo

Predstava To be or not to be je povzeta po slovitem ameriškem filmu

Stalno gledališče Furlanije Julijske krajine je novo sezono začelo ta teden, in sicer s predstavo *To be or not to be*, v kateri nastopata zvezdnika italijanske scene: igrlec Giuseppe Pambieri in sopranistka Daniela Mazzucato, protagonistka nešteti uspešnic tržaškega operetnega festivala, tokrat v izrazito igralski vlogi. Tudi režiserja lahko prištevamo med priznane italijanske gledališke zvezdnike, saj ravnatelj deželnega stalnega gledališča Antonio Calenda ni samo zelo uspešni gledališki organizator, kot mu vsi priznavajo in kot gledališče samo nikoli ne pozabi poudariti v svojih sporočilih za tisk, temveč je tudi dober in soliden režiser, ki ima zlasti veliko čuta za delo z igralci, pri katerih ovrednoti ves njihov talent, tako pri protagonistih kot pri zadnjem statistu, kot je dokazal tudi tokrat. V zelo skrbno postavljene predstavi nastopa kar osemnajst igralcev, poleg tega sta vanjo vključena izvirna šansona priznanega skladatelja Nicola Piovanija, avtorja številnih filmskih glasbenih kulis in oscarjevega nagrajenca za glasbo v Benignijevem filmu *La vita è bella*; vse to dokazuje, da so pri Stalnem gledališču FJK načrtovali prestižno postavitev, ki bi posebej poudarila začetek sezone, saj otvoritvena predstava nedvomno daje odločilni predznak delovanju gledališke hiše. V marsikaterem pogledu je gledališče res doseglo zastavljeni cilj, le delo, ki so ga tokrat izbrali, nekako že samo po sebi ne dopušča, da bi predstava postala to, kar je bistvo umetniškega dela, namreč da pred gledalcem razkrije stvarnost, ki je dotlej ni videl.

Kakorkoli že, predstava, ki v naslovu namiguje na najznamenitejši gledališki monolog vseh časov, je povzet po zgodbi hollywoodskega scenarista madžarskega rodu Melchiora Lengyela za briljantni komedijski film, ki ga je leta 1942 posnel Ernst Lubitsch s Carole Lombard in ki pripoveduje o varšavski gledališki skupini, ki se uspešno zoperstavi Hitlerjevemu gestapu. Film spočetka ni doživel uspeha, ker je ameriško občinstvo šokiralo obravnavanje tragike nemške invazije Poljske v bri-

V komediji nastopata odlična Giuseppe Pambieri in Daniela Mazzucato

ljantni komediji, vendar se je pozneje uvrstil med klasične komedijskega filma. Z veliko večjim odobravanjem je bil leta 1983 sprejet film, ki ga je po isti zgodbi posnel Mel Brooks.

Za predstavo Stalnega gledališča Furlanije Julijske krajine je zgodbo iz filma priredila Maria Letizia Compantangelo. Režiser Antonio Calenda je zelo domiselno rešil težave, ki jih prinaša prestavitve dogajanja s filmskega platna na odrske deske, tako da številna spremenjanja prizorišča ne predstavljajo zastoja, temveč dogodke postavljajo v pravo vzdušje. Igralska zasedba je zelo

solidna, protagonista Giuseppe Pambieri in Daniela Mazzucato sta odlična v vlogi v sebe zaverovanih igralcev, ki pa sta v kritičnih trenutkih zmogljiva junaških dejanj in genialnih zamisli. Prijetno so prikazani namigi na življenje gledališčnikov in na njihova medsebojna rivalstva. Gestapovci so prikazani s komično karikiranostjo, kar je odrosko posrečeno, vendar se gledalec ne more otrejti misli, da so bili žal v resnici veliko bolj brihtni in povsem učinkoviti v svoji krutosti. Ne glede na to, občinstvu na premieri v sredo zvečer, je bila predstava vseh, vsaj po številnih aplavzih od odprtem odru sodeč. (bov)

SLOVENIJA - Prireditve Ob stoletnici smrti skladateljev Gustava in Benjamina Ipavca

Ob 100. obletnici smrti skladateljev Gustava in Benjamina Ipavca so v Šentjurju pripravili vrsto prireditve, med njimi tudi simpozij, ki ga je na novinarski konferenci predstavil Primož Kuret. Župan Štefan Tisel, ki je v Šentjurju letošnje leto razglasil za Ipavčevo leto, je predstavil družino Ipavec, Igor Dekleva pa benjaminov klavirski opus. Šentjurški župan je povedal, da je že oče skladateljev prebival v Šentjurju. Tja se je namreč preselil v začetku 19. stoletja. Bil je zdravnik in župan. Imel je več sinov, med njimi tudi Benjamina in Gustava, ki sta bila oba zdravnika in glasbenika. Gustav je ostal v Šentjurju, Benjamin pa je živel v Gradcu.

»Oba sta bila priznana skladatelja za tisti in današnji čas,« je ocenil župan. Med dogodki, posvečenimi bratom, je Tisel še posebej izpostavil Ipavčeve kulturne dneve, ki so se začeli ta mesec in bodo potekali vse do novembra. Ti po njegovih besedah predstavljajo vrhunec prireditvev Ipavčevega leta. Omenil je tudi televizijski film o bratih ter izid zgoščenke klavirske glasbe Benjamina Ipavca.

Vodja simpozija Primož Kuret je predstavil vsebine in predavatelje simpozija, ki bo potekal 13. oktobra. Izpostavil je uvodno predavanje Igorja Grdine, ki se je, kot je dejal, »precej ukvarjal z Ipavci«. Nataša Cigoj Krstulović bo predstavila slovenske pesmi bratov Ipavcev, Igor Dekleva klavirski opus Benjamina Ipavca, Ivan Florjanc bo govoril o kantatah tega skladatelja, Andrej Misson pa se bo, tako Kuret, posvetil moškim zborom obeh bratov.

Poseben referat je namenjen samosplovom Benjamina Ipavca, o katerih bo spregovorila Manja Flisar. Operno ustvarjanje bo predstavil Boris Smrekar, Luisa Antonini pa bo predstavila Tržaške izvedbe Ipavcev. Ob koncu simpozija bo Nevenka Cmok orisala lik Gustava Ipavca kot zdravnika, glasbenika, politika in zavednega Slovenca. Po simpoziju bo koncert dueta Dekleva, je še poudaril Kuret.

Igor Dekleva, ki bo skupaj z Alenko Dekleva po simpoziju predstavil Benjaminove klavirske skladbe, ki so posnete na novi zgoščenki, je o avtorjevem opusu dejal, da je »docela neznan in zato tudi podcenjen«.

Izrazil je veselje, da je občina sprejela projekt »odkrivanja« del skladatelja. Dejalo je, da je raziskal vse rokopise in tiskane skladbe in ob tem ugotovil, da je Benjamin Ipavec zložil 73 dokončanih klavirskih skladb. Po njegovem mnenju Ipavca lahko postavimo ob bok evropskim ustvarjalcem ob koncu stoletja. Njegova dela, naslonjena na slovenski ljudski melos, niso »nič manj prišrna in dobra kot so dela uveljavljenih evropskih skladateljev tedanjega časa«, je misli sklenil Dekleva. (STA)

LJUBLJANA - Simpozij o Primožu Trubarju

Nova spoznanja o očetu slovenske knjige

Dvodnevni simpozij Novi pogledi na Primoža Trubarja in njegov čas, ki se je včeraj začel v dvorani Slovenske matice v Ljubljani, prinaša vrsto novih spoznanj o očetu slovenske knjige. Pri spevek Borisa Golca, sodelavca Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU, denimo pod vprašaj postavi letnico in natančno lokacijo njegovega rojstva. Udeležence znanstvenega srečanja je uvodoma nagovoril minister za kulturo RS Vasko Simoniti.

Predsednik Slovenske matice Milček Komelj je v svojem nagovoru dejal, da se nam v letu, ko je bilo toliko prireditvev posvečenih Primožu Trubarju, zagotovo ne bo izmuznil noben detalj o njem. Simpozij po njegovih besedah prinaša vrsto referatov, ki se Trubarja lotevajo na novo, saj ga želijo osvetliti še bolj vsestransko. Kot je dejal, bi bil položaj Slovencev brez Primoža Trubarja danes bistveno drugačen, Trubarja pa označil kot »naš prvi gen, očeta naroda in književnosti«. Vodja simpozija Sašo Jerše je poudaril, da bo simpozij ponovno odprl razpravo o vsebini in razsežnostih reformacije in protestantizma na Slovenskem, Primožu Trubarju pa gre ob tem posebno mesto. Namen simpozija je, tako Jerše, umestiti slovensko reformacijo v evropski okvir ter predstaviti podlage političnega protestantizma v slovenskih deželah.

Simpozij bo tudi tematiziral Trubarjevo teološko in politično misel, njegov odnos do katoliške Cerkve ter njegova prizadevanja za oblikovanje protestantske cerkvene organizacije.

Marko Štuhec s Filozofske fakultete v Ljubljani se je posvetil konceptom in perspektivam moderne zgodovinskega na temo reformacije in protestantizma. Kot je zapisal v povzetku referata, je v raziskovanju reformacijskih gibanj v zadnjih dveh oziroma treh desetletjih prišlo do nekaterih precej pomembnih sprememb v poudarkih. Zgodovinarji se namreč vse manj ukvarjajo s teološko podstatjo in verskimi idejami različnih reformacijskih gibanj, saj jih bolj zanima odnos med verskimi gibanji in družbo, kulturo in političnim razvojem.

Boris Golec, sodelavec Zgodovinskega inštituta Milka Kosa Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) je rekonstruiral imaginarni Trubarjev rojstni list in njegovo osebno izkaznico. Pod

vprašaj je postavil letnico rojstva in kot možni letnici rojstva Primoža Trubarja navedel 1507 ali 1509. S proučevanjem serije turjaških urbarjev od leta 1464 dalje, pritegnitvijo novih virov in ponovno interpretacijo že znanih podatkov je prišel tudi do ugotovitve, da se Trubar pravzaprav ni rodil v Temkovem mlinu pod Rašico, kjer je danes urejena Trubarjeva domačija, temveč približno 400 metrov vzhodno v Šklopovem mlinu pod Kukmako. Ugotovil je tudi, da je bil oče Primoža Trubarja Mihelj v urbarskih omembah dosledno naveden kot Mull(n)er, saj ni bil iz Trubarjevega rodu, temveč le oženjen z Jero Trubar. Primož je tako na Rašici veljal za Malnarjevega, za priimek Trubar pa se je odločil šele v šolah. Golec je v svojem prispevku obravnaval še Trubarjev osebni pečatnik, etimologijo priimka ter najzgodnejši dokument s Trubarjevim lastnoročnim podpisom in pečatom, listino, izdano v Laškem leta 1533.

Na vprašanje, kakšni bodo po njegovem mnenju učinki novih odkritij, ki v novo luč postavljajo tako letošnje 500. obletnico Trubarjevega rojstva kot tudi Trubarjevo domačijo na Rašici, je Golec dejal, da bil bi vesel, če bi nova spoznanja o Trubarju dosegla širše množice. Kot je dejal, bodo seveda sprejeta različno, bi pa bilo po njegovem prepričanju potrebno preseči mitologijo, povezano s t.i. velikimi osebnostmi, ko se celo člani najvišjih znanstvenih ustanov ne strinjajo s tem, da bi se o njih ugotavljalo karkoli novega. Kot je dejal, njegov prispevek ne prinaša šokantnih ali spihljivih novih spoznanj o Primožu Trubarju, saj njegove ugotovitve pravzaprav samo dopolnjujejo podobo o njem, zato, kot je dejal, upa, da bodo ta nova spoznanja dobro sprejeta in da bodo tudi vključena v učbenike.

Ureditev še ene Trubarjeve domačije na Rašici po njegovem prepričanju ni smiselna, bi pa bilo potrebno opozoriti, da Trubarjeva domačija, na kateri je urejena muzejska zbirka, ni pravi Trubarjev rojstni dom. Kot je dejal, je sam že pozval občino Velike Lašče, javni zavod Trubarjevi kraji in krajevni odbor na Rašici k postavitvi spominskega obeležja na domačiji pri Šklopovih, kjer se je Trubar dejansko rodil.

Popoldanski del simpozija je bil namenjen predstavitvi Trubarjevega časa. Danes se bodo sodelujoči posvetili predvsem umestitvi Trubarja v njegov čas. (STA)

MITTELFEST

Antonio Devetag je nov predsednik

ANTONIO DEVETAG

BUMBACA

Antonio Devetag, goriški občinski odbornik za kulturo, turizem in univerzo, je nov predsednik združenja Mittelfest, ki v Čedadu vsako poletje prireja istoimenski festival. Na to mesto ga je imenoval deželni odbor Renza Tonda in tako sprejel predlog kulturnega odbornika Roberta Molinara. Dežela Furlanija-Juljska krajina je ustanovitveni član združenja Mittelfest, zato ima pravico do imenovanja treh članov njenega upravnega odbora. Ob Devetagu bodo deželno upravo zastopali tudi organizator kulturnih dogodkov Paolo Petiziol ter Dania Miconi, kulturna odbornica občine Reana del Rojale.

Antonio Devetag je občinski odbornik in novinar, deželni odbor pa se je zanj odločil, ker je »kulturni človek in deželni javni upravitelj z bogatimi izkušnjami na področju promocije kulturnih dogodkov«. Odbornik Molinaro je tudi poudaril, da mora čedajski festival Mittelfest pod novim vodstvom okrepiti predvsem svojo vlogo povezovalca med Furlanijo-Juljsko krajino in državami srednje ozioroma vzhodne Evrope.

Novo pri zbirki Prišleki

Nova pesniška bera zbirke Prišleki, ki izhaja pod okriljem založbe LUD Literatura, prinaša zbirko Copati za hojo po Kitajski Uroša Zupana ter zbirko pesmi Mirkavja Komelja z naslovom Nenaslovljiva imena. V literarnih krogih priznanima kolega se pridružuje še mlada pesnica Veronika Dintinjana, in sicer s prvenecem Rumeno gori grm forzij. Copati za hojo po Kitajski so deveta Zupanova samostojna pesniška zbirka, upoštevajoč izbor uspešnic iz devetdesetih z naslovom Drevo in vrabec. Delo nadaljuje tradicijo Zupanovega pisanja iz obdobja zadnjih desetih let, za katerega je značilna uporaba različnih strategij. V zbirki Nenaslovljiva imena je Komelj zaostril in zjedril pesniško paradigmo, ki jo je začel razvijati v zbirki Hipodrom. Zbirko sestavlja jo štirje cikli, med katerimi je eden sestavljen iz sekstin, drugi trije pa svojo obliko ustvarjajo sprti. Komeljevo izredno mojstrstvo je po mnenju urednika zbirke Prišleki Andreja Hočevarja v tem, da dela s polnim izkoristkom ne glede na dolžino pesmi; nič ne manjka, ničesar ni preveč.

Dintinjana je doslej svojo poezijo objavljala v osrednjih slovenskih literarnih revijah Apokalipsa, Sodobnost in Literatura, prav pri slednji pa so ji izdali prvenec z naslovom Rumeno gori grm forzij. Njena pesniška govorica se suvereno giblje v širokem razponu - od krhkih impresionističnih miniaturk prek polnokrvne lirske izpovedi do daljših, večglasnih kompozicij, v katerih intimizem brežšivno drsi v meditacijo o poslanstvu poezije, ta pa se zopet preobraža v pesniški premislek o protislovjih družbe, v kateri živimo, so še sporočili z založbe. (STA)

GORICA - ASCOM Projekt Leonardo v Benetkah

Projekt Leonardo, ki predvideva izgradnjo trgovskega središča na območju pokrite tržnice med ulicama Boccaccio in Santa Chiara v Gorici, bodo dežela, goriška občina in zveza trgovcev ASCOM predstavili v Benetkah. Priložnost za predstavitev ambicioznega načrta, ki so ga zaupali podjetju CAT ASCOM Terziaria Gorizia, bo salon Urban Promo, marketinški dogodek, ki je namenjen srečevanju med javnimi upravami in zasebnimi investitorji. »Predstavitev goriškega projekta urbanega komercialnega centra bo na vrsti 13. novembra,« je povedal goriški občinski odbornik za urbanizem Dario Baresi, ki se je večeraj srečal s predstavniki zveze ASCOM in se z njimi pogovoril o nadaljnjih korakih za uresničitev trgovskega središča, za katerega trenutno niso še našli investitorja. »Ravno v tem je smisel predstavitve projekta Leonardo v Benetkah,« je pojasnil Baresi.

Odpravljajo posledice

Goriška Trgovinska zbornica zbira prijave podjetij, ki so utrpela škodo med neurjem iz dne 8. avgusta. Rok za vložitev prijav zapade 31. oktobra. Vzorec za prijavo je na razpolago na spletni strani www.go.camcom.it.

SPI-CGIL vnaša podatke

V uradu sindikata SPI-CGIL v ulici Terza Armata 117 v Gorici nudijo pomoč pri izpolnjevanju vprašalnikov družbe Enel, v katere je treba po novem napisati katastrske podatke. Goriški urad SPI-CGIL je odprt od ponedeljka do petka med 8.30 in 12. uro. S seboj je treba prinesiti podatke o nepremičninah in davčni kodeks.

JAMLJE, DOL - Štiriindvajset višješolcev preživi polurno pot v Gorico stoje

Na natrpanem avtobusu ne dobijo prostega sedeža

Na leto stane abonma okrog 350 evrov - Starši zaskrbljeni za varnost

Višješolci, ki se iz Jamelj in Dola vozijo v šolo v Gorico, nimajo zagotovljenega sedeža na avtobusu in morajo polurno pot preživeti stoje. Težava se pojavlja že tretje leto zapored, starši pa so zelo zaskrbljeni za varnost svojih otrok; državna cesta št. 55, ki teče skozi Jamlje in Dol, je namreč zelo nevarna, polna ovinkov in v zimskih mesecih pogosto tudi spolzka zaradi dežja ali slane.

Letos se iz Jamelj in Dola z avtobusom vozi v Gorico štiriindvajset višješolcev, od katerih jih dvaindvajset obiskuje višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom v ulici Puccini. Vsak dijak plača na leto za avtobusni abonma okrog tristo petdeset evrov, ne glede na to pa nima zagotovljenega sedeža v avtobusu, ker je le-ta prenatrpan s potniki. Bajje je zadnja leta pokrajinsko prevozno podjetje APT ukinilo oz. preusmerilo eno izmed prog, ki je povezovala Tržič z Gorico; ko avtobus iz Tržiča prispe v Jamlje, so zaradi tega skoraj vsi sedeži zasedeni. Jameljski višješolci včasih uspejo najti kak prost sedež, to pa nikakor ne velja za Doljane, ki morajo celo pot stati pokonci. Avtobus je sicer prenatrpan samo zjutraj, saj zaradi različnih šolskih urnikov se dijaki vračajo domov ob različnih urah.

Včeraj je bilo potnikov v avtobusu toliko, da je voznik klical v urade prevoznega podjetja; mladi Jameljci in Doljani so morali zatem izstopiti z avtobusa na Palkišču. Tu so počakali na nov avtobus, ki jih je zatem odpeljal v Gorico, kamor so vsekakor prišli pravočasno in niso zamudili začetka pouka.

Da je avtobus natrpan s potniki, je ravno ta teden ugotovil tudi kontrolor vozovnic. Ko je v sredo v Rupi stopil na avtobus, se je s težavo premikal po hodniku avtobusa, ker je bil le-ta poln jameljskih in doljanskih dijakov. Eden izmed odraslih potnikov, ki se vsak dan vozi v Gorico na delo, je kontrolorja opozoril, da je avtobus prenatrpan, zato pa je vožnja zelo nevarna. Potnik je zato pozval kontrolorja, da naj težave javi direkciji podjetja APT, preden se bo pripetila kaka nesreča.

V tem šolskem letu se je sicer že zgodilo, da se je lažje poškodovala ena izmed jameljskih višješolk, ki ni dobila prostega sedeža in je torej stala pokonci. Voznik je med potjo moral naenkrat pritisniti na zavore, mlada potnica pa je izgubila ravnotežje in zadobila lažji udarec v roko. K sreči ni bilo nič hujšega, vendar kaj bi se zgodilo, če bi zadela v šipo, so se po dogodku spraševali v Jamljah in Dolu.

Starši jameljskih in doljanskih dijakov so torej povsem upravičeno zaskrbljeni, sploh pa se sprašujejo, ali je tolikšno število potnikov v skladu s prometnimi predpisi; hkrati se staršem ne zdi pošteno, da mladi potniki plačujejo tako drage abonmaje, potem pa nimajo zagotovljenega sedeža. Starše

Avtobus
pokrajinskega
prevoznega
podjetja APT

BUMBACA

tudi skrbi, da bi se pripetila kaka nesreča, zato pa so že nekajkrat s protestnimi pismi opozorili podjetje APT na prenatrpanost avtobusov, ki v jutranjih urah vozijo iz Tržiča proti Gorici. V prejšnjih letih je pokrajinsko prevozno podjetje dalo na razpolago dodaten avtobus, ki je zjutraj vozil v Gorico samo višješolce iz Jamelj in Dola, vendar je bila proga po par mesecih in brez predhodnega obvestila ukinjena.

Da bi še enkrat opozorili na nevarno stanje, je vseh štiriindvajset višješolcev, v ponedeljek, 6. oktobra, poslalo dvojezično pismo pokrajinskemu podjetju APT. V njem so jameljski in doljanski višješolci poudarili, da redno plačujejo abonmaje, in zatem opozorili, da je zelo nevarno stati pokonci med vožnjo po tako ovinkasti cesti, kakršna je speljana po Jamljah in Dolu. Mladi so zaradi tega pozvali pokrajinsko prevozno podjetje APT, da naj v jutranjih urah uvede dodaten avtobus, kot je že storilo v prejšnjih letih, vendar naj ga tudi ohrani do konca šolskega leta. Prihodnje šolsko leto se bo ob tem povišalo število jameljskih in doljanskih višješolcev, ki jim je sicer že danes nujno treba zagotoviti varno vožnjo v šolo. (dr)

GORICA - Dodelili gradbena dela podjetju Edilcoop Friuli

Bliža se obnova Raštela

Gradbišče naj bi odprli čez približno tri mesece - Zaključek del pred koncem prihodnjega leta

Gradbišče bo v prihodnjih mesecih zajelo nov del zgodovinskega središča Gorice. Januarja bi se namreč morala začeti dela za obnovo ulice Cocevia, Raštela in dela drevoreda D'Annunzio, ki jih je komisija občinskih tehničnih uradov v sredo dodelila podjetju Edilcoop Friuli. Na javno dražbo se je prijavilo 63 konkurentov, najboljšo ponudbo s preko 7,50 odstotki popusta pa je predstavilo podjetje iz Gemone.

Skupno bi poseg, ki predvideva tudi obnovo vodovoda in električne napeljave, znašal 1.078.672, s popustom pa 982.546 evrov. Preostali denar bo Romolijeva uprava, ki je projekt podedovala od prejšnje, lahko izkoristila za druge posege. Pred oprtjem gradbišča naj bi minili približno trije meseci, poseg pa se bo začel na ulici Cocevia. Nato bodo gradbišče razširili tudi na Raštel, na obeh cestah pa je predvideno pretlakovanje ceste in pločnikov, ki bodo odslej namenjeni le pešcem. Za pretlakovanje bo podjetje uporabilo ploščice iz porfirja in iz nabrežinskega kamna, na tleh pa bodo označili tudi progo nekdanjega tramvaja.

Dela se bodo zaključila pred koncem prihodnjega leta (projekt namreč predvideva, da bodo trajala 240 dni), ko bo gradbišče zajelo tudi mnoge druge predele mesta. Ob Raštelu, ulici Cocevia in drevoredu D'Annunzio, ki bodo postali del širše peš cone, se bodo namreč v prihodnjih mesecih začeli tudi posegi na ulicah Garibaldi, Mazzini in Monache ter na trgu sv. Antona.

Pogled na Raštel

BUMBACA

NE POZABTEI!

V SOBOTO, 18. OKTOBRA VRAČA SE

KOMIGO 2008!

(ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici)
Info: Kulturni dom v Gorici (tel. 0481 33288)

DOBROVO - Novinarji sklenili trgateg Vinske kleti Goriška Brda

Izvoz briških vin v Italijo se je potrojil

Sauvignonasse se ni uveljavil - Kupci še vedno sprašujejo po tokaju

Vinska klet Goriška Brda je tudi letošnje trgateg zaključila z obiranjem pikolita, na katerega je, kot je že v navadi, povabila novinarje. Ti se vsako leto izkažejo kot dobri trgači in tudi letos se temu slovesu niso izneverili. Sicer pa je letošnja letina po besedah direktorja omenjene kleti Silvana Peršolja, izjemne kakovosti, žal pa so pobrali za 20 odstotkov manj grozdja kot lani. »V Brdih sicer toče z neurji ni bilo, suše tudi ne, letno je okleštil obilen dež ob cvetenju. Marsikateri vinogradnik se je soočil s peronosporo,« je povedal Peršolja. V klet so tako letos sprejeli 7.500 ton grozdja, z veseljem pa ugotavljajo, da se je izvoz na italijansko tržišče kar potrojil.

Letošnja trgateg je v Brdih za razliko od lanske, ki se je začela zelo zgodaj, potekala v normalnih terminih; s trganjem so začeli 8. septembra, zaključili pa 6. oktobra. »Trgateg v Vinski kleti Goriška Brda poteka tako, da naši strokovnjaki spremljajo dozorelost grozdja v vsakem vinogradu posebej in določijo optimalen čas trgateg, da se maksimalno izkoristi potencial posamezne lege. Mošte letnika 2008 odlikujejo izrazite sortne arome in skladno razmerje sladkorjev in kislin. Glede na ta dejstva pričakujemo odličen letnik,« pravijo v Vinski kleti Goriška Brda, kjer upravljajo s 1.400 hektari vinogradov. V njih največji delež predstavlja avtohtona briška sorta rebula, sledijo ji merlot, chardonnay in sauvignonasse. Poleg omenjenih vzgajajo sivi pinot, sauvignon, cabernet franc, beli pinot, pikolit, verduc, modri pinot in syrah. V kleti imajo prostora za 18 milijonov litrov vina, vendar ga letno pridelajo med 8 in 12 milijoni litrov. Najstarejše vino, ki ga hranijo, je rebula letnik 1957.

Odkupna cena za grozdja se bo letos gibala med 0,45 in 0,50 evra na kilogram. Ceno določijo kakšen mesec po trgatvi, ko so zbrani vsi rezultati in ko postane jasno, kakšno ceno bo možno doseči na trgu. »Naš način plačila grozdja je pač ta: polovica zneska, ki ga dobimo za vino na trgu, gre za grozdje, polovica pa za predelavo in druge trženjske aktivnosti,« pojasnjuje direktor Peršolja, ki z veseljem dodaja, da se letos povečuje izvoz njihovih vin. Pozna se prepoznavnost Slovenije zaradi predsedovanja Evropske unije, pravi. Na domačem trgu pa opažajo krčenje porabe vin srednjega razreda in povečanje porabe vin iz razreda premium. Katere sorte vina gredo najbolj v prodajo, pa je odvisno tudi od splošnih trendov in načina življenja. Iz ozadja tako ponovno prihaja v ospredje rebula, pravi Peršolja, saj je v skladu s modernim načinom življenja in prehrano: »Prihajajo lažja vina z izrazito sadnostjo in vina, ki gredo k vsakdanjim obrokom.«

Grad Dobrovo obkrožajo vinogradi (desno); pikolit sta včeraj trgala tudi časnikarja Primorskih novic Bogdan Božič (spodaj levo) in STA Marko Cencič (spodaj desno)

FOTO K.M.

Že nekaj let pa v Vinski kleti Goriška Brda veliko pozornosti usmerjajo na sosednje, italijansko tržišče. »Takoj po padcu meje je k nam začelo veliko ljudi prihajati po vino. Na italijanskem trgu smo v zadnjih dveh letih več kot potrojili prodajo naših vin. Pred leti smo tako v Italijo prodali 30, 40 tisoč litrov vina, sedaj pa smo že na 160 tisoč litrov. Zelo se zanimajo za rebulo, tokaj oz. sauvignonasse. Slovenija postaja vedno bolj prepoznavna tudi na oddaljenih trgih, kot sta Nemčija in Anglija. Z izvozom smo zelo zadovoljni, letos bomo po vsej verjetnosti presegli načrte, tako po količini kot tudi

po vrednosti in strukturi prodanega vina,« dodaja sogovornik. Vinska klet Goriška Brda največ vina izvaž v ZDA, države bivše Jugoslavije, Italijo, Anglijo, Nemčijo in Benelux. Po Peršoljevem mnenju bodo slovenski vinarji najbolj prepoznavni, če bodo naprej na evropskem in svetovnem trgu nastopili pod blagovno znamko Slovenija, šele nato se kaže drobiti na posamezna območja. Slovenske, predvsem briške vinarje pa najbolj boli zgodba o sorti furlanski tokaj. »Mi smo jo morali umakniti iz prodaje, dobesedno smo jo vzeli iz polic. Ko gre za evropske predpise, smo v Sloveniji bolj

papeški od papeža; v Italiji pa se ime furlanski tokaj še vedno lahko uporablja. Mi smo najprej uporabili ime točaj, potem pa sauvignonasse. Točaj je še nekam šel v prodajo, sauvignonasse pa je popolnoma tuje ime, blagovna znamka se ne uveljavi, ne gre v prodajo. V Italiji pa je še vedno izjemno povpraševanje prav po tokaju. Primorci, predvsem Brici, smo plačali v tej zgodbi velik davek evropskim predpisom. Mislim, da glede tokaja zadnja beseda še ni bila izrečena, sicer bo ta sorta iz teh krajev izginila, kar bi bila velika škoda,« zaključuje direktor Vinske kleti Goriška Brda Silvan Peršolja. (km)

Kite iz pšeničnih stebel za izdelavo slamnikov

Na doberdobskem Krasu se bo jutri mudila večja skupina izletnikov iz občine Lukovica blizu Trojan. Z njimi bodo tudi člani planinskega društva Ajdovščina - planinska skupina Kamnje. Dopoldne si bodo ogledali nekaj zgodovinskih zanimivosti, popoldne pa odšli na pohod nad Doberdobskim jezerom. S skupino prihajajo v goste tudi članice društva Fr. Maselj - Podlimbarski, ki si poleg ohranjanja starih ljudskih pesmi prizadevajo za oživljanje domačih obrti. Vse do šestdesetih let prejšnjega stoletja so v krajih pod Limbarsko goro iz pšeničnih stebel v zimskih večerih pletli kite, ki so jo prodajali v Mengeš, Kamnik in druge kraje za izdelavo klobukov (slamnikov), ce karjev in drugih koristnih izdelkov, ko seveda še ni bilo plastike. Skupina bo ob 13. uri v centru Gradina pokazala, kako nastajajo kite in zapela nekaj starih ljudskih pesmi. Goste bodo spremljali člani planinskega društva. Ob napovedanem lepem vremenu velja izkoristiti priložnost za ogled zanimive dejavnosti in za prijeten jesenski izlet po krasu, ki se konja v živordečih odtenkih ruja.

Ko duša nima kam

Ob svetovnem dnevu duševnega zdravja bo danes ob 19. uri v galeriji Lična hiša v Ajdovščini predstavitev knjige Ko duša nima kam. Prvenec avtorice Vlaste Meden Klavore pripoveduje o likovni ustvarjalnosti pacientov z duševno motnjo, o njihovih osupljivih in vznemirljivih podobah s katerimi se izražajo in komunicirajo s seboj in z drugimi. Njihova ustvarjalnost je lahko v pomoč tako pri diagnostiki kot tudi terapevtski obravnavi, pomembno mesto pa ima tudi pri destigmatizaciji duševne bolezni. Avtorico in sodelujoče pri izdaji knjige bo predstavila Irene Mislej.

V Štandrežu o Kralju

Goriška Mohorjeva družba, župnija sv. Andreja apostola in prosvetno društvo Štandrež prirejajo predstavitev publikacije Tone Kralj-Cerkvene poslikave na Tržaškem, Goriškem in v Kanalski dolini, ki jo je napisala Verena Koršič Zorn. Predstavitev bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 10.50 v štandreški cerkvi. Poleg avtorice bo spregovoril umetnostni zgodovinar Saša Quinzi.

Koncert v čast Seghizzijevi

V dvorani Incontro v Gorici bo danes ob 20.30 koncert v čast Cecilie Seghizzi. Nastopili bodo sopranistka Enza Pecorari, pianistka Erica Bisesi, vokalna skupina Ars Musica in recitatorica Mariolina De Feo.

GORICA - Pokrajina nudi prispevke za razvoj turistične dejavnosti v nižinskih predelih

Stavijo na kmečki turizem

Za leto 2008 na razpolago 100.000 evrov - Na uradu za kmetijstvo in turizem v ulici Rossini že zbirajo prošnje za financiranje

Pokrajina je prepričana v potencial razvoja kmečkega turizma na Goriškem in v njegov pomen za krajevo gospodarstvo. Zato je pokrajinski svet septembra odobril pravilnik, na podlagi katerega bodo do konca leta 2008 dodeljevali denarna sredstva za popravilo ali odprtje kmečkih turizmov v nižinskih predelih pokrajine. Pokrajinska odbornica Mara Černic je med novinarsko konferenco v novih pokrajinskih uradih za kmetijstvo in turizem v ulici Rossini v Gorici povedala, da je pravilnik stopil v veljavo prvega oktobra, goriška pokrajina pa je v prejšnjih mesecih že vključila v letošnje proračun postavko, ki predvideva 100.000 evrov prispevkov za ta projekt.

Razvoj kmečkega turizma je bil nekoč v pristojnosti deželne vlade, z zakonom št. 24 iz leta 2006 pa je Furlanija-Juljska krajina poverila pokrajinam nalogo podeljevanja sredstev za izgradnjo in obnovo kmečkih turizmov. »Odločili smo se, da bomo sredstva dodeljevali predvsem podjetjem v nižinskem predelu pokrajine, saj lahko računajo na Krasu in v Brdih tudi na drugačne oblike financiranja. V razvoj turizma na Krasu je pokrajina že veliko vložila, za območje Brd pa bo poskrbela gorska skupnost za Brda, Nadiške in Terske doline,« je povedala pokrajinska odbornica Mara Černic in nadaljevala: »Projektu smo za

Nov kmečki turizem gradijo v ulici Degli Scogli v Gorici

BUMBACA

tekoče leto namenili 100.000 evrov; prepričani smo namreč, da so kmečki turizmi pomemben člen krajevnega gospodarstva, saj prispevajo k ovrednotenju značilnih pridelkov in dajejo možnost posameznikom, da ob redni službi dopolnjujejo svoje prihodke. Obenem je njihov razvoj pomemben tudi sprico pomanjkanja ležišč na Goriškem.«

Černičeva je povedala, da je v pravilniku, ki ga je odobril pokrajinski svet, predvideno dodeljevanje finančnih sredstev le podjetjem, ki so vpisana v seznam kmečkih turizmov pri goriški Trgovinski zbornici. »Vsako podjetje lahko dobi prispevek v višini 40 odstotkov vrednosti projekta, ki ga predstavi. V primeru, da predvideva načrt zelo visoke stroške, lahko upra-

vitelj kmečkega turizma prejme največ 100.000 evrov v petih letih, torej 20.000 evrov letno,« je pojasnila Černičeva. Prispevke bodo dobitniki lahko vložili tako v gradbena dela kakor tudi v nakup opreme. Obrazci za vložitev prošnje, ki jih bodo sprejemali na omenjenem uradu v ulici Rossini, so že na razpolago na spletni strani goriške pokrajine www.provincia.gorizia.it. (Ale)

RONKE-TRŽIČ - Dela za gradnjo podvoza pri naselju San Polo

Odprtje državne ceste z dodatno zamudo

Gradbeno podjetje ne bo še začelo s kopanjem predora - Rez traku verjetno aprila

Do ponovnega odprtja državne ceste št. 305 med Ronkami in Tržičem, ki je že več mesecev zaprta zaradi gradnje železniškega podvoza, bo prišlo z dodatno zamudo. Problem je zavlačevanje z namestitvijo podporne strukture pod železniškim prehodom proge Trst-Benetke pri naselju San Polo. Strukturo mora gradbeno podjetje postaviti, preden bo začelo kopati predor, posega pa ne bodo izvedli pred novembrom.

Do namestitve podporne strukture bi moralo priti v noči med 25. in 26. septembrom; tudi ta termin je glede na prvotni plan predstavljal enomesečno zamudo, saj je bilo sprva napovedano, da bo pomembna faza gradbenih del stekla avgusta. Datum so ponovno preložili, in sicer na noč med 8. in 9. novembrom, ko bodo zaradi posega zaprli železniško progo Trst-Benetke. Železniški promet med Trstom in ostalimi italijanskimi mesti bo ob tej priložnosti celo noč popolnoma prekinjen.

Goriška pokrajina, ki je odgovorna za

projekt izgradnje podvoza, je večkrat izjavila, da si prizadeva za čimprejšnje odprtje državne ceste med Ronkami in Tržičem. Leta je bila prvotno načrtovana februarja 2009, glede na zamude pa je bolj možno, da bo do reza traku prišlo aprila. Pri tržiški občinski upravi so povedali, da niso s strani gradbenega podjetja prejeli nikakršnega obvestila o vzrokih, ki so privedli do zamude, v prihodnjih dneh pa bodo preverili položaj na gradbišču in posledice, ki jih bo preložitev imela na časovni plan del.

Do ponovnega odprtja državne ceste bo vsekakor prevozna začasna pot, ki povezuje Tržič in Ronke in ki so jo speljali po zemljiščih na levi strani vzdolž ceste 305. Ureditev alternativne ceste državni cesti 14 je v prejšnjih mesecih močno olajšala prometne nevšečnosti, ki bi jih drugače povzročila gradnja podvoza, medtem ko se dolge kolone še vedno pojavljajo na železniškem prehodu med postajama Ronke sever in Ronke jug, ki ga ne nameravajo ukiniti.

Kopanje predora se še ni začelo (levo); dela na ronški strani gradbišča

ALTRAN

GORICA - Čavdek (SSk) srečal šolnike

Šolska reforma vzbuja zaskrbljenost

S srečanja med Čavdkom in šolniki

V torek se je goriški pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Julijan Čavdek srečal z nekaterimi šolniki, da bi se поблиže seznanil z novostmi šolske reforme, ki jo uvaja ministrica Mariastella Gelmini, in z mnenjem, ki o tej reformi vlada znotraj slovenske šole na Goriškem.

Prisotni šolniki so predstavljali skoraj vse šolske stopnje od vrtca do višje srednje šole in so izrazili veliko zaskrbljenost zaradi reforme, ki se uveljavlja brez kateregakoli soočenja s socialnimi partnerji in tudi brez razprave v parlamentu, saj je vlada na ta dekret postavila zaupnico. Predvsem skrbi dejstvo, da so temelji reforme finančnega značaja, saj je predvideno krčenje sredstev in številnih delovnih mest. Pod vprašaj je postavljena tudi šolska avtonomija, o učnih programih in vzgojnih pristopih pa se sploh ne govori. Zaradi tega so šolniki zelo zaskrbljeni, saj menijo, da bi lahko upadla kakovost šolske ponudbe in poučevanja, še posebno kar se tiče slovenskega jezika. Seveda vlada tudi zaskrbljenost tudi zaradi napovedanega krčenja delovnih mest, hkrati pa še ni dovolj jasno, kako bo reforma prizadela slovensko šolstvo, ki ne more biti obravnavano skupaj z ostalimi šolami v Italiji.

Šolniki so pokrajinskega tajnika SSK še seznanili s tem, da se proti šolski reformi pripravlja stavka, ter svetovali, da naj stranka premisli možnost za internacionalizacijo vprašanja prihodnosti slovenskega šolstva v Italiji.

Nekaj misli je bilo tudi posvečenih predlogu za vertikalizacijo didaktičnega ravnanja srednje šole Brolo v Gorici in nižje srednje šole Ivan Trnko. Ugotovljeno je bilo, da obstajajo objektivni razlogi za vertikalizacijo, pred dokončno odločitvijo pa bo potrebno sprožiti širšo razpravo. Pri tem ni mogoče mimo problema pomanjkanja slovenskih ravnateljev, kot tudi usposobljenih tajnikov, so menili na srečanju.

Pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek se je prisotnim šolnikom zahvalil za vse informacije in mnenja ter se obvezal, da bo o tem poročal na prihodnjih srečanjih tako pokrajinskega kot tudi deželnega vodstva stranke. Obljubil je tudi, da bo stranka zavzela vse možne ukrepe, da bo slovensko šolstvo čim bolj obvarovano, saj predstavlja temelj za razvoj slovenske narodne skupnosti. Šolnikom je še povedal, da ostajajo stranka in njeni predstavniki na razpolago, za katerokoli pomoč in posredovanje.

NOVA GORICA Podražitev elektrike za znižanje porabe

Družba Elektro Primorska, ki ima svoj sedež v Novi Gorici, bo s 15. novembrom uvedla model obračunavanja električne energije na podlagi povprečne dnevne porabe v posameznem gospodinjstvu. Zato bo prišlo do povprečne podražitev električne energije za vse odjemalce za 18,69 odstotka, končni znesek povprečne položnice pa bo višji za devet odstotkov. Kot so včeraj sporočili iz družbe, bo osnovna cena za kilovatno uro porabljene električne energije ostala enaka ceni, ki sedaj velja za gospodinjstva v srednjem paketu. Sicer pa se bo 56 odstotkov odjemalcev končni znesek povečal največ do enega evra, približno 38 odstotkov odjemalcev se znesek na mesečni položnici ne bo spremenil; od tega bo štiri odstotke odjemalcev plačalo manj. »Poraba električne energije nenehno narašča, viri za proizvodnjo pa so omejeni, zato smo se odločili uvesti model obračunavanja na podlagi povprečne dnevne porabe električne energije v posameznem gospodinjstvu,« so pojasnili iz podjetja Elektro Primorska.

Z uvajanjem sprememb želi Elektro Primorska zmanjšati neracionalno rabo električne energije v gospodinjstvih. Kot so navedli v družbi, lahko odjemalci električne energije z učinkovito in varčno rabo vplivajo na to, kateri faktorji cene bodo vplivali na strošek za porabljeno energijo.

Končni račun za električno energijo bo vseboval stroške za uporabo elektro energetskega omrežja oz. omrežnino, električno energijo, trošarino, morebiten dodatek za modro energijo in davek na dodano vrednost.

Konec oktobra bo začelo večjim gospodinjstvom odjemalcev električne energije zaračunavati poseben dodatek za visoko porabo tudi Elektro Gorenjska, hkrati pa bo začel obračunavati tudi storitev vodenja računa. Dodatek za visoko porabo elektrike - znašal bo 0,0204 evra na kilovatno uro - bodo plačevali tisti odjemalci, ki bodo letno porabili več kot 3650 kilovatnih ur. Strošek vodenja računa bodo plačevali vsi odjemalci in bo znašal 98 centov na merilno mesto. Elektro Ljubljana pa bo s 1. novembrom uvedel progresivni način obračunavanja električne energije za gospodinjstve odjemalce. Električna se bo z uvedbo novega načina obračuna v povprečju podražila za 19,2 odstotka, medtem ko se bo končni račun v povprečju podražil za devet odstotkov.

Konec septembra - potem ko sta Elektro Gorenjska in Elektro Ljubljana napovedala podražitev - je direktor urada za varstvo konkurence Jani Soršak dejal, da »se uradu ukrepi elektroindustrije zdijo nenavadni«, zato bodo zadevo preučili. Na napovedane podražitve se je takrat odzvalo tudi ministrstvo za gospodarstvo. Kot so poudarili, se cene električne energije za gospodinjstva po 1. juliju 2007 določajo prosto na trgu, zaradi trenda povečevanja porabe električne energije ter rasti proizvodnih in investicijskih stroškov pa se trg v zadnjih letih odziva z višanjem cene. Kot so takrat še navedli, so se letos cene energije na trgu povišale, zato ministrstvo pričakuje, da se bo to povišanje na veleprodajnem trgu odrazilo tudi pri ceni za končne odjemalce. Kot so dodali, je način oblikovanja cene za različne kategorije odjemalcev »načeloma del poslovne politike podjetja«. (sta)

GORICA - Rock skupina Magenta

Novo zgoščenko bodo posneli v Angliji

Štiričlanska goriška rock skupina Magenta bo svojo najnovejšo ploščo posnela v studiu svetovno znane snemalne hiše Real World Studios v Angliji, pri kateri so posneli svoja dela svetovno znana imena pop in rock glasbe, kot so Deep Purple, Placebo, Robbie Williams, Zucchero, Irene Grandi in drugi.

»S produsi spremljamo in podpiramo dejavnost naših mladih glasbenih ustvarjalcev, ki na svoji umetniški poti dosegajo zavidljive rezultate,« je pred nekaj dnevi na srečanju s člani skupine Magenta, ki je potekalo na sedežu goriške občine, povedal odbornik za mladinske dejavnosti Stefano Ceretta. Srečanja se je udeležil tudi Marco Migliari, tehnični vodja pri snemanju za Real World Studios, ki je povedal: »Prepričan sem, da bo snemanje za skupino pomembna in poučna izkušnja, s katero bodo nedvomno lahko še dodatno izoblikovali svoj glasbeni stil«. Migliari je v stik s skupino Magenta stopil sam, potem ko je pozitivno ocenil nekaj njihovih skladb, ki jih je našel na spletu.

Prav v prejšnjih dneh pa je skupina v snemalnih prostorih Twin Star Studia v Gorici zaključila prvo fazo

Andrea Sergio

BUMBACA

snemanja osnutka plošče, ki bo v prihodnjih mesecih v britanskih studijih dobila svojo dokončno podobo.

»Besedila pesmi s plošče so tokrat v angleškem jeziku in bodo v poslušalcu vzbujala nove emocije,« je napovedal vodja skupine Magenta Andrea Sergio iz Doberdoba, ki pa za enkrat še ni hotel razkriti naslova nove plošče. Sicer je Sergio še povedal, da predstavlja izkušnja povsem profesionalnega snemanja le začetek novega ustvarjalnega obdobja. (VaS)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

KOŠARKA - Konec tedna pričetek moške A1-lige

Italijansko prvenstvo brez italijanskih igralcev

Sieni se tretji zaporedni naslov skoraj ne more izmuzniti - Konec sramotne uprave FIP

Teden dni kasneje kot predvideno, s 16 namesto 18 ekipami in preurejenim koledarjem, bi se jutri naposled morala začeti italijanska košarkarska A1 liga. V tem letu bo do rednih volitev zveznih organov spomladi 2009 federacija FIP vodil od olimpijskega komiteja imenovani komisar Dino Meneghin, kar je vsekakor spodbudna novica po sramotni prejšnji upravi na čelu s predsednikom Faustom Maifredijem (ki je odstopil). Zakaj pa so o primeru društev iz Neaplja in kraja Capo d'Orlando na zvezi odločali šele deset dni pred predvidenim začetkom lige, ni znano. Kluba so naposled iztrebili, ker ponarejanje potrdil o plačanih socialnih dajatvah za njune igralce pač ni bilo opravičljivo. Rešitev lige z dvema ekipama manj (in dvema izpadoma, kar vsekakor daje tekmovalnemu določeno žar) je logična, končano poglavje pa brez dvoma ni rešilo problemov italijanske košarke, ki je v hudi krizi. Prva liga pač ni prvenstvo italijanskih igralcev, kar se nato hudo pozna tudi v reprezentanci, ki bo morala v normalnih razmerah sam po sebi umeven nastop na evropskem prvenstvu loviti preko mučnih dodatnih kvalifikacij, v katerih pa bo morala premagati Parkerjevo Francijo, ne Liechtenstein ali Luxemburg.

NASLOV ŽE ODDAN? - Tretji zaporedni »scudetto« bi se Sieni objektivno ne smel izmuzniti. Fizična premoč, tehnična prefinjenost posameznikov in mentalna trdnost kolektiva so velike prednosti Pianigianijevega Montepaschia. Polena pod noge bosta toskanski multinacionalni (enajsti mož katere je osemnajstletni tržaški dvometraš Stefano Crotta) skušala vreči evroligaša Milan in Rim (z Bečirovičem in Brezcem kot glavnima okrepitvama), nastop v finalu pa bi bil velik podvig za obe Bologni (vsekakor neugodni) ali spet opogumljeni Treviso. Nivoju lanskega sanjskega prvenstva bi se znal močje približati Avellino (z Markovskim na klopi namesto Boniciolija), nikakor pa ne Montegranaro in ne, ker zaupa vodilno vlogo Tržačanu Cavalieru, ampak zlasti zaradi izgubljenega časa z nemogočo poroko z bivšim NBA zvezdnikom Shawnom Kempom. 40-letnik, ki je že imel težave s pravico, alkoholom in drogo, je društvo izigral cel poletje in ga nato pustil na cedilu po nekaj dneh priprave.

POVPREČNO »PODEŽELJE« - Če izvzamemo Sieno, boj za vrh kajpak krojijo klubi iz velikih mest. Za me-

27-letni slovenski reprezentant Sani Bečirovič se po igranju v grškem Panathinaikosu vrača v Italijo k rimski Lottomatici. Nazadnje je v A1-ligi oblekel dres bolonjskega Climamie (na sliki) v sezoni 2005/2006

ANSA

sto pod soncem (beri play-off) se bodo tako potegovala moštva s »podeželja«, ki so izraz resnih struktur (Biella, Cantu, Pesaro z večnim Myersom, Videm) ali trenutnih muh raznih mogotcev. Novinka na prvotilgaški sceni sta (na papirju skromna) Caserta in Ferrara. Seznam sodelujočih zaokrožujeta še Rieti in Teramo. Kdo boš potnik v nižjo ligo, je težko napovedovati. Boj bo menda srdit.

VPRAŠLJIVI SNAIDERO - Lanska sezona, ko je zvezdniško moštvo povsem odpovedalo, je predstavljala hud udarec za videmski klub. Letos so zaupali

nepoznanim in motiviranim košarkarjem ter trenerju-generalu (Caja). Predprvenstvo je bilo odlično, prava kvaliteta oranžnih pa ostaja vprašljiva. Izvedenci jim ne preveč zaupajo, tako da je cilj predvsem čim prejšnja rešitev.

SLOVENSKA PETERKA - V A1 ligi bo letos igralo pet košarkarjev iz Slovenije: že omenjena Bečirovič in Brezec v ambiciozni rimski ekipi, Domen Lorbek v Trevisu, Uroš Slokar pri bolonjskem Fortitudu in veteran italijanskega prvenstva Marko Tušek v Avellinu.

DOPING Policija na domu Schumacherja

BONN - Nemška policija je preiskala hišo nemškega kolesarja Stefana Schumacherja. Slednji je zdaj predmet preiskave, oblasti pa so mu prav tako zaplenile nekaj obremenjujočih dokumentov. Schumacher je med letošnjo dirko po Franciji zlorabil doping, natančneje sredstvo CERA, ki je naprednejša oblika eritropoetina. Schumacher, ki je na Touru zmagal na obeh posamičnih vožnjah na čas, sodbo v primeru še čaka, najverjetneje pa ga čaka dveletna prepoved nastopanja.

GIOVINCO - Mladi Juventusov as naj bi v prihodnjih dneh podaljšal pogodbo za pet let. Prvo leto bi prejel milijon evrov plače, nato pa bi se ta iz leta v leto še povečala.

KONEC SEZONE - Za avstrijsko alpsko smučarko Marlies Schild se je sezona najbrž končala, še preden se je sploh začela. Zmagovalka 20 tekem svetovnega pokala je namreč na treningu na Rettenbachu padla in si zlomila golenično kost in kost piščali. Tako bo morala izpustiti svetovno prvenstvo v Val d'Isere, kar bo še posebno hud udarec, saj 27-letnica zlate kolajne z izjemo ekipne še nima.

OKREPITEV - Slovenski košarkar Dragiša Drobnjak, 31-letni krilni center, ki je na letošnjih olimpijskih kvalifikacijah branil barve slovenske moške članske reprezentance, bo kariero nadaljeval pri novomeški Krki.

TOKIČ - Najboljši slovenski namiznoteniški igralec Bojan Tokič se je na evropskem prvenstvu v Sankt Peterburgu prebil v tretji krog med posamezniki. Tokič je namreč v drugem krogu ugnal Rusa Mihaila Pajkova s 4:2 (-4, 7, 9, 9, -6, 6). V naslednjem krogu se bo pomeril s Švedom Robertom Svenssonom.

FIFA

Blatter naj se malo manj vtika

DIMITRIJ KRIZMAN

Svetovna nogometna zveza, FIFA, v osebi njenega deus ex machina Seppa Blatterja, trdno zagovarja nevmešavanje politike v svojo sfero. Enkrat ali dvakrat na leto slišimo, kako FIFA zagrozi dežurni etiopski ali vietnamski vladi, naj se ne vtika v delovanje domačih nogometnih zvez. Kazni, tudi do tega je že prišlo, so bolj ali manj hude. Ponavadi gre za izključitev reprezentanc in klubov iz vseh mednarodnih tekmovanj, kar je seveda skoraj obrobne pomena, če taka kazen doleti recimo prav Etiopijo ali Vietnam.

Precej drugače je, ko poljska vlada odstavi vodstvo nogometne zveze zaradi bolj ali manj utemeljenih sumov podkupovanja in zlorabe položaja v osebne namene in koristi. Poljska seveda nogometno pomeni precej več kot Etiopija in je tudi soorganizatorka naslednjega evropskega prvenstva. Nesimpatično bi bilo, če bi Poljsko izključili iz kvalifikacij za SP pa ne morda iz EP, ki ga bo sama gostila... Kakšen bo res dokončni razplet zgodbe je zanimivo, kajti tako resni (vsaj nogometno gledano) državi FIFA še ni grozila. Postavlja pa se vprašanje: kako je možno, da država ne sme ineti vpliva na dogajanje v lastni hiši in si pravico do odločanja lasti organizacija, ki je mednarodno zelo močna, zelo bogata in še marsikaj, je pa vendarle le krovna organizacija vseh državnih nogometnih zvez. Postavimo stvar drugače: tržaška občina bi rekla »hej, San Mario, ti pa ne boš več upravljal z našim igriščem, ker si z njim slabo ravnal«, pa bi se oglašila pokrajinska nogometna zveza in dejala

»ne, ne, dragi župan, v nogomet pa ne boš posegal, ne glede na to kaj se dogaja.«

Seppu Blatterju je po dolgih letih vladavine slava stopila v glavo in si gladko predstavlja, da lahko odloča namesto vlade 40-milijonske države. Se pa ne izteče vedno po njegovih željah. Lani je recimo FIFA prepovedala igranje mednarodnih tekem na nadmorski višini čez 2500 metrov. Naenkrat tekem v svoji prestolnici (pozor, prestolnici, ne pa zakotni vasi) niso smele več igrati Bolivija (La Paz), Kolumbija (Bogota) in Ekvador (Quito). Odločitev je imela v Južni Ameriki buren odziv, bolivijski predsednik Evo Morales je z nekaterimi člani vlade odšel odigrati nogometno tekmo na večni sneg Illimanija in pokazal, da se lahko žogo brca tudi na 6000 metrih. Obenem je napisal za moje pojme ganljivo sporočilo, v katerem je Blatterja elegantno ponižal. Z Moralesom so potegnili prav vsi južnoameriški predsedniki vlad in vse razen ene nogometne zveze, tudi tiste (Argentina...), ki dobro vedo, da jim igranje v 3700 metrov visokem La Pazu ne odgovarja. Blatter je svojo prepoved z ropom med nogami umaknil. Zdaj pa tudi veste, zakaj na SP sodniki nikoli ne dosodijo sumljivih 11-metrovk proti Braziliji in zakaj Argentina redno naleti na najtežje kvalifikacijske skupine in sporna sojenja (proti Nizozemski leta 1998, proti Nemčiji leta 2006). Edina južnoameriška zveza, ki se je strinjala, da razredčeni zrak v La Pazu lahko škodi zvezdniškim možgančkom, je bila... brazilska. (dimkrizman@gmail.com)

ODBOJKA - Žreb finalne faze evropskega prvenstva 2009

Slovenija zadovoljna Italija v zelo težki skupini

IZMIR - V Izmirju so izžrebali pare evropskega prvenstva v odbojki, ki bo septembra 2009 v Turčiji. Slovenijo je žreb uvrstil v skupino C, v njej bodo še branilci naslova Španci, Grki in Slovaki. Italija bo igrala v zelo težki skupini D proti Srbiji, Bolgariji in Češki. Člani skupine A in C bodo svoje tekme igrali v Carigradu, skupini B in D pa bosta nastanjeni v Izmirju.

»Povsem jasno je, da smo zadovoljni s skupino, zelo težko bi izbrali boljše. Povsem jasno pa je, da na evropskem prvenstvu ni slabih ekip, vendar lahko rečem, da so vse v naši skupini premagljive. Vse poznamo, Španci so na papirju najmočnejši, toda šele avgusta, ko bomo videli postavbe tekmecev, bomo lahko povedali več. Zagotovo bo naš cilj ena zmag, kar bi pomenilo, da bi se prvič uvrstili v drugi del tekmovanja,« je dobro razpoložen selektor Gregor Hribar, ki ne izključuje možnosti, da bi se Slovenija borila za prvo mesto v skupini.

V italijanskem taboru so seveda mnogo bolj nezadovoljni, njihova skupina je morda najtežja, poleg tega bi se v naslednji fazi srečali z ekipami iz skupine B, v kateri je tudi Rusija.

Skupine EP
Skupina A: Turčija, Nemčija, Francija, Poljska
Skupina B: Rusija, Finska, Estonija, Nizozemska
Skupina C: Španija, Grčija, Slovaška, Slovenija
Skupina D: Srbija, Italija, Bolgarija, Češka

NOGOMET - Spor z Angleži

Platinijev boj z mlini na veter?

LONDON - Prost pretok dela v Evropi pomeni, da bo predsednik Evropske nogometne zveze (UEFA) Michel Platini le stežka preprečil ali vsaj omejil tuja lastništva v britanskih klubih. V terek je namreč prvi mož UEFA izjavil, da najboljši angleški klubi s tujimi lastniki izgubljajo svojo identiteto, kar mu ni pogodu. Devet od 20 klubov iz elite angleške lige je v rokah tujih lastnikov, Platini pa je predlagal, da naj se najde način, s katerim bi ta trend v prihodnje omejili.

»Ali si želite v Liverpoolu arabskega šejka za predsednika, brazilskega trenerja in enajst afriških nogometašev?« je dejal Platini in dodal: »Kje je tukaj Liverpool? Moramo določiti neka pravila. Imeti moraš identiteto, v tem leži priljubljenost nogometa. Če pripelješ ljudi iz Katarja in na igrišču ni niti enega nogometaša iz Liverpoola ali Manchestra - kje sta tu Liverpool ali Manchester?«

»Menim, da te smernice niso dobre. Katarci bi morali vlagati v Katar in tako naprej. Vsak bi moral razvijati nogomet v svoji

MICHEL PLATINI

državi. Ne pa, da vzameš denar, poizkusiš v tujini in se potem vrneš,« je bil ogorčen legendarni Francoz in vprašal: »Ali lahko naredimo kaj proti temu? Sam bom gotovo poskušal. Nisem prepričan, da mi bo uspelo, toda moram preučiti evropsko, angleško, francosko, nemško, rusko, ukrajinsko zakonodajo in še mnoge druge.«

Vodstvo premier league je zavrnilo komentar na te očitke, ki niso bili prvi Platinijevi. Prav nekdanji francoski reprezentant je avgusta 2007 izjavil podobne besede. Junija 2008 pa je britanske klube obtožil še goljufanja, češ da zlorablajo finančno moč za dominacijo v evropskem nogometu. (STA)

KLOP SE JE SPREHODIL PO RAZNIH PODROČJIH, OD KULTURE DO ŠPORTA IN POLITIKE

Jesensko potepanje

Življenje med jadri

Barcolana je tik pred nami, tržaška nabrežje se pripravlja in spreminja, ob nabrežju mrgoli ljudi in velikih ter majhnih jadrnic. Po mestu teče beseda le o Barcolani in nekateri že ugibajo o možnih letošnjih zmagovalcih. Letošnje mrzlice se je nalezel tudi Klop, ki se je odločil se angažirati, to pa seveda na svoj način. Odpravil se je na potep in lovil jadrалce. Lov se je izkazal za uspešnega, saj smo ulovili mladega jadrалca, ki je rade volje pristal na krajišni intervju in utešil naše zanimanje.

Pogovorili smo se s štiriindvajsetletnim miljskim jadrалcem Marcom Steffjem, ki se z jadranjem ukvarja na profesionalni ravni. Marco se bo letošnje Barcolane udeležil na krovu jadrnice Esimit Europa. Lani se je ta jadrnica uvrstila na odlično tretje mesto in zasedla prvo mesto v kategoriji maxi jadrnic.

Kdaj si odkril ljubezen do morja in jadrnanja?

Morje mi je bilo od vedno všeč. Zato sem se tudi vpisal na pomorsko višjo šolo, čeprav sem imel na začetku še zelo nejasne ideje. Ljubezen do jadrnanja pa me je zgrabila, ko sem se pred desetimi leti podal s prijatelji na svojo prvo Barcolano. Takrat sem se navdušil, nato pa sem začel zahajati na morje s prijatelji, ki so pravkar nabavili jadrnico.

Torej je bila usodna pravzaprav Barcolana!

Kaj pa potem, ko si zaključil šolanje? Kako si prišel do tega, da si se z jadrnanjem začel ukvarjati poklicno?

Ko sem bil še na šoli, sem se prvič udeležil tekmovanja »Giro d'Italia«. Temu je sledilo italijansko prvenstvo, na katerem sem tekmoval z močno posadko, ki je nato tudi zmagala. Po tej izkušnji sem se zavedal, da se želim ukvarjati z jadrnanjem tudi dlje v življenju.

V nedeljo bo potekala Barcolana, ki se je boš tako kot lani udeležil na krovu jadrnice Esimit Europa.

Seveda. Že pred dvema letoma in tudi lani sem bil del te posadke.

Ste med favoriti za lov na prvo mesto... Kakšna pa je tvoja vloga na jadrnici?

Sem »flokist«. Na startu je moje mesto po navadi na premcu jadrnice. Pri obračanju imam opravka z jadri, če je kdaj po-

trebno pa splezam tudi na jambor.

Kako potekajo treningi za Barcolano? Trenirate vsak dan?

Da, treniramo vsak dan, od ponedeljka do sobote. Večinoma v popoldanskih urah, čeprav smo na jadrnici že zjutraj, ko jo pripravimo za popoldanske treninge.

Je vaša ekipa dvojezična?

Da. Kapetan Igor Simčič je Slovenec. Tudi v posadki je veliko Slovencev.

Kaj pa večer pred Barcolano? Po nabrežju potekajo zabave: se tudi vi prepuščate veselju ali načrtujete taktike za bližajočo se regato?

Ne, tudi mi uživamo, saj organiziramo zabavo, na katero povabimo številne goste.

Danes je aktualno govoriti o visoki tehnologiji in materialih, s katerimi se jadrnicam olajša pot do boljših rezultatov. Kaj pa izkušnje in intuicija jadrалca? Ali ohranjajo te vrednote pomembno vlogo na regatah?

Res je, da so dobra oprema oz. teža jadrnice in dobra tehnologija dandanes bistvene važnosti. Je pa tudi res, da so enako pomembne izkušnje, ki jadrалca dopolnjujejo, in intuicija, ki je večkrat odločilna za vzpon na prva mesta. Lahko se tudi zgodi, da se vsa aparatura pokvari prav sredi oceana. Takrat se pravi jadrалec izkaže za pravega pomorščaka, saj nima nobene zunanje pomoči in si lahko pomaga le sam.

Beseda je tekla o aparaturi, ki se lahko pokvari...se ti je kdaj zgodilo, da se je jadrnici, na kateri si jadrал, zlomil jambor, kot se je lani zgodilo jadrnici Idei tik pred Barcolano?

Ne, jambor se nam ni nikoli zlomil, enkrat pa smo se prevrnili. Lani se nam je pretrgal kabel, ki deluje v funkciji ograje jadrnice in sem s celotno posadko zdrsnil v vodo. Zgodilo se je avgusta v Nemčiji in voda je bila dokaj mrzla.

Jadrалstvo je tvoj poklic. Katere so njegove lepe in slabe plati?

Positivna plat poklica je gotovo ta, da lahko veliko potujem in si ogledam veliko zanimivih krajev. Ob tem sem vedno na prostem in se zabavam. Je pa tudi res, da je tako življenje težko, saj si ne morem predstavljati ali točno začrtati svoje prihodnosti. Poleg tega je seveda lepo poto-

Danes-jutri

• Danes in jutri lahko izbirate med ogledom nabrežja, olepšanega s stojnicami in številnimi jadrnicami, poleg tega bodo atmosfero popestrili razni brezplačni koncerti. Nocoj: Harddiskaunt, Carnicats in Fabri Fibra. Jutri: dj Lele Sacchi, kvintet El Tres, Micol Barsanti, Frankie hi-nrg mc in Elio e le Storie Tese.

• V Praprothu se istočasno odvija že tradicionalni Oktoberfest: vsak dan glasba v živo in številne dejavnosti, v nedeljo priljubljeno srečanje ljudskih godcev Mizikfešt.

vati in poklicno tekmovali, ampak ko se kaj pokvari, moraš okvaro popraviti sam. Jadrалec se mora biti potopiti v vodo in ne glede na letni čas očistiti trup jadrnice. Vsak poklic ima svoje pozitivne in negativne lastnosti, pomembno pa je to, da ga opravljaš z veseljem.

Se zadnja zanimivost. Kam si se najdlje odpravil oz. odjadrал z jadrnico?

Najdlje sem odjadrал leta 2004, ko smo tekmovali do Karibskega morja. Proga regate je segla vse od Kanarskih otokov do Karibskega otočja. Še prej pa smo morali z jadrnico pripluti do štartne točke, tako da sem preživel približno mesec dni na morju. Bila je res čudovita izkušnja.

Šolske demonstracije

Danes bodo mladi iz vse Italije demonstrirali proti šolski reformi ministra Gelmini. Demonstracija bo potekala tudi v Trstu, zbirališče pa bo ob 9. urina Trgu Goldoni. Dijaki, profesorji in drugi predstavniki slovenske manjšine so sklenili, da se bodo povezali z znanim studentskim kolektivom Che Guevara in manifestirali proti nekaterim točkam, ki so naperjene predvsem proti slovenskim šolam, npr. krčenju šol in razredov zaradi pre nizkega števila vpisov, krčenju denarja, ki ga bodo investirali v druge sektorje, itd. Vsi, ki se zavzemajo za prihodnost slovenskih šol, so toplo vabljeni, da se udeležijo manifestacije!!!

Do politične enotnosti

V sredo, 15. oktobra, bo za vse mlade zamejce potekal zelo pomemben dogodek. Skupina naših vrstnikov se je namreč odločila, da se zbere in ustanovi novo mladinsko politično gibanje ter stranko znotraj manjšine. To izbiro je podprla tudi stranka Slovenske skupnosti. Glavni cilji tega gibanja so: vzpostavljanje novih vezi med slovensko mladino, vzbujati zanimanje in prizadevanje za ohranjanje slovenskega jezika in slovenske kulture, vzgojiti v mladih ljubezen do naše zemlje in do naših tradicij, se politično aktivno angažirati na raznih institucionalnih nivojih in kar je najpomembnejše, mlade, ki smo se zaradi starih ideoloških kalupov razdelili na dve sili, »pripeljati« do enotnosti. Predstavitveni večer bo potekal v sredo, 15. oktobra, v Kamnarski hiši v Nabrežini ob 19. uri. Vsi mladi, ki se zanimate za mladinsko stvarnost, ste toplo vabljeni!

UMETNIŠKI POGOVOR - Tržaški grafik Franco Vecchiet

Spoznajmo grafiko!

Od oktobra do maja bo vodil šolo za grafiko Carlo Sbisà - Značilnost grafike je, da se ji lahko vsakdo približa

Ljubitelji umetnosti bodo prav gotovo navdušeni nad vestjo, da bodo tudi letos na šoli Scuola Libera dell'Acquaforte »Carlo Sbisà« potekali tečaji grafične umetnosti. Šola, ki jo je ustanovil Carlo Sbisà, deluje od leta 1640. Po umetnikovi smrti jo je vodila njegova žena Mirella Schott Sbisà, letos pa jo bo znani umetnik Franco Vecchiet. Klop, ki je seveda artistično navdahnjen, je takoj izrazil prilično navdušenje. Če želite dodatne informacije, pokličite telefonsko številko 040/6705200 ali pišite na poštni naslov corsi@unipoptrieste.it

Franco Vecchiet: predstavite se prosim v treh stavkih!

Kot umetnik se ukvarjam z različnimi prijemimi in tehnikami, saj je to v duhu današnjega časa in tudi značilnost sodobnih umetnikov. Moja stara in še vedno živa ljubezen je grafika, s katero sem se začel ukvarjati še v Černigojevih časih. Dvajset let sem se ukvarjal skoraj izključno z grafiko in še danes sem trdno prepričan o pomembnosti tega področja umetnosti.

Kako se spominjate profesorja Černigoja?

Bil je dinamičen umetnik in globok filozof.

Kdaj se je rodila vaša strast do umetnosti?

Na višji šoli. Mislim, da je to moja življenjska pot. Nato sem se malo izgubil z drugimi stvarmi, kmalu zatem pa sem se zopet znašel.

Katero izmed vaših slik imate najraje?

To je nemogoče vprašanje. Na enak način ljubim vse in sovražim marsikaj. Stalno sem v boju s samim seboj.

Kateri slikarji pa so vam najbolj pri srcu?

Med klasičnimi umetniki me je najbolj prevzel Pie-

ro della Francesca, za grafiko pa Rembrandt, saj je bil prvi pogumni inovator v grafiki. Med modernimi imam rad Schwittersa.

Predstavite nam šolo, ki jo boste vodili.

To je najstarejša šola za grafiko v Trstu. Nastala je v šestdesetih letih, kakor Černigojev atelje, z razliko, da je ta šola stalno delovala. Postala je nekakšna ikona za tržaško likovno sceno. Ustanovil jo je Carlo Sbisà, ob njegovi smrti pa so jo prevzeli njegova žena in drugi umetniki. Menim, da se ta ambient grafikov identificira s to šolo.

Ste veseli, da je izbira padla na vas?

Kar se tiče poučevanja, bo to moje prvo delo, saj sem bil v vseh teh letih na pedagoškem področju vedno emigrant: sedaj bom končno poučeval doma, to pa me navdaja z zadovoljstvom.

Kdaj in kako bodo potekale lekcije?

Tečaj se bo pričel 20. oktobra, zaključil pa 15. maja 2009. Lekcije bodo dvakrat tedensko, kakor je vedno bilo na tej šoli, ob ponedeljkih in četrtnkih, od 18.00 do 20.00 ure. Lekcije bom vodil jaz, obravnavali pa bomo razne tehnične grafike: jedkanico, akvatinto, suho iglo, lesorez, linorez, kolagraph itd. Seveda nam v enem letu ne bo uspelo narediti vsega. Med temi, ki jih bomo obravnavali, bo vsakdo našel tisto, ki mu bo glede na ritem dela, spretnost in seveda umetniško preferenco najbolj blizu. Povabil bom tudi nekatere umetnike, tako da bom razširil konfrontacije. Nazadnje bom ohranil tradicijo, da bomo na koncu tečaja namestili razstavo.

Komu je šola namenjena?

Vsem, saj je prav ta značilnost grafike: vsi se ji lahko približajo, tudi če niso večji v risanju ali slikanju. Grafika je čisto poseben svet. Potrebna je seveda velika količina potrpljenja, saj to delo zahteva precej časa in tudi sodelovanja z drugimi. Delati moraš počasi, marsikdaj pa ti daje nepredvidene in dobre rezultate. Vsakdo lahko postane dober grafik.

Poleg zblizanja z grafiko, kateri so še drugi cilji šole?

Razumeti je treba, da je tehnika le sredstvo. Pomembno je to, da človek razume, kaj je pravzaprav umetnost, kako deluje, kako jo lahko asimiliramo in uporabljamo.

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

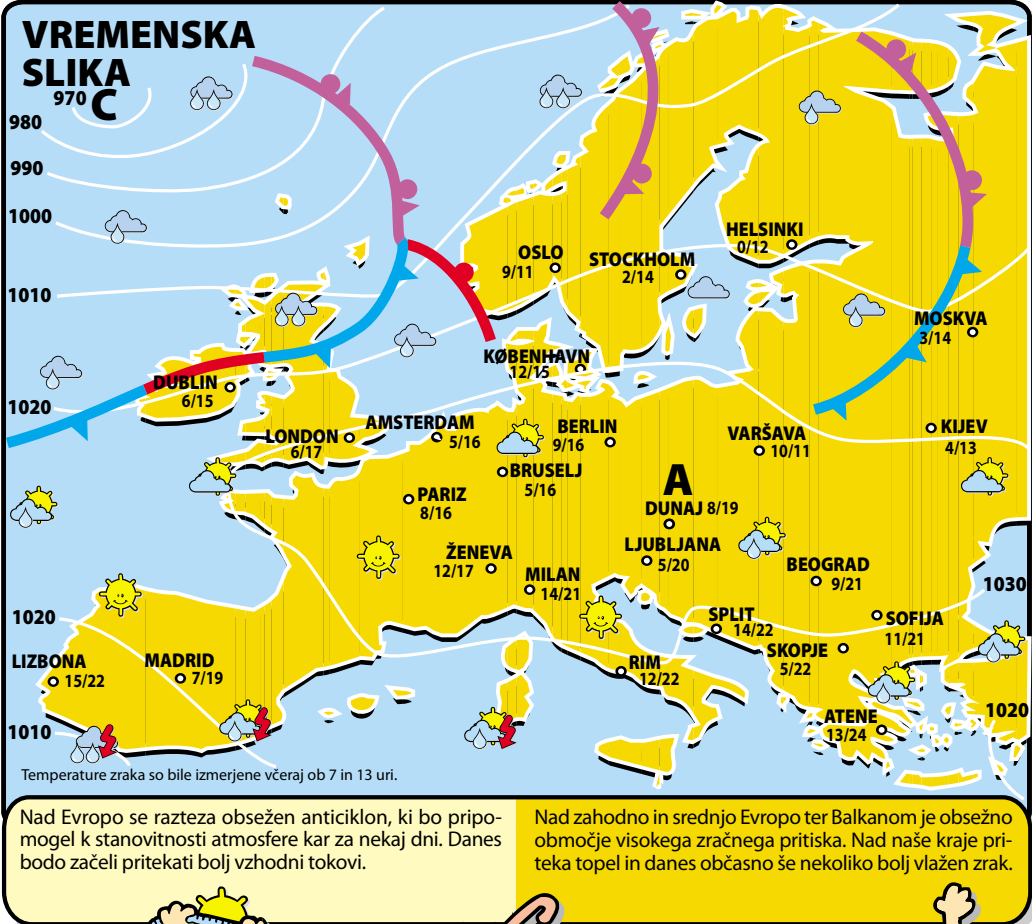
hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticiklona

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.15 in zatone ob 18.28.

Dolžina dneva 11.13.

BIOPROGNOZA

Danes bo vremenski vpliv na Primorskem ugoden. Drugod po državi vreme večini ljudi ne bo povzročalo opaznih težav, le najbolj občutljivi bodo občasno imeli blage vremenske pogojene težave.

MORJE

Morje skoraj mirno, temperatura morja 18,7 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	17	2000 m	5
1000 m	13	2500 m	3
1500 m	9	2864 m	1

UV INDEKS

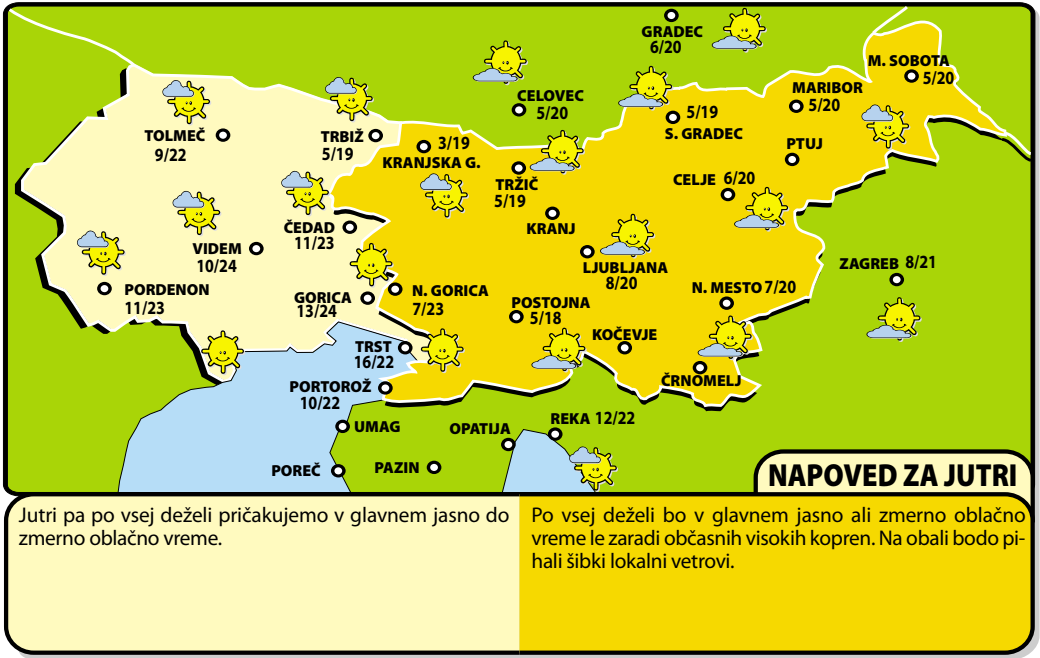
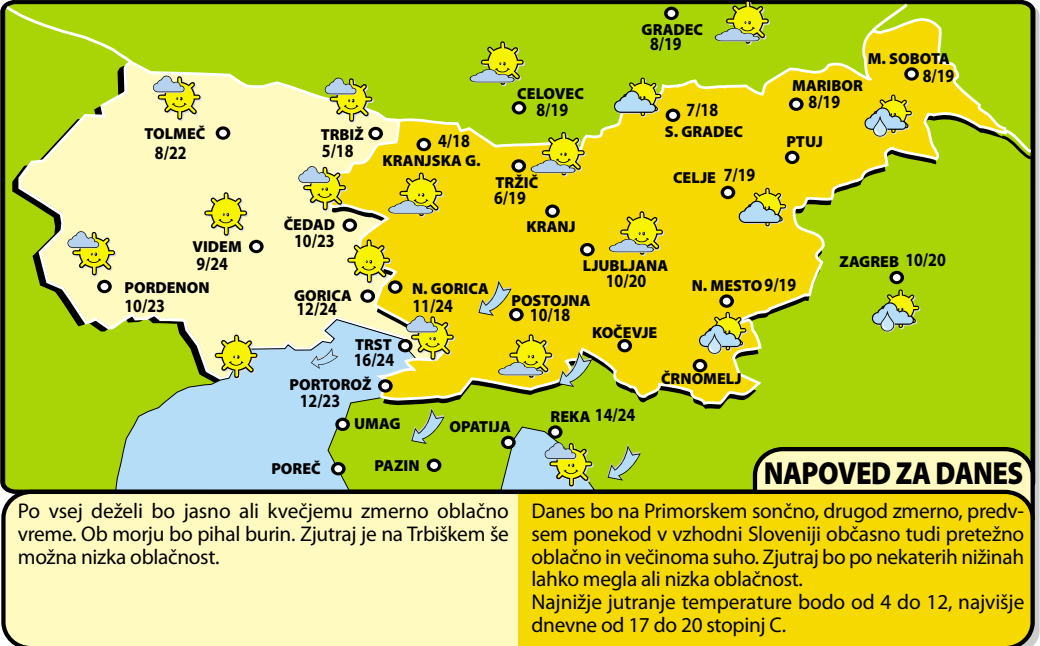
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.13 najnižje -44 cm, ob 8.37 najvišje 37 cm, ob 14.45 najnižje -23 cm, ob 20.29 najvišje 32 cm.

Jutri: ob 2.39 najnižje -50 cm, ob 8.58 najvišje 45 cm, ob 15.08 najnižje -33 cm, ob 20.59 najvišje 38 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

PRIZNANJE - »Pisatelj preloma« in »raziskovalec človeškosti onkraj in izpod vladajoče civilizacije«

Francoz Jean-Marie Gustave Le Clezio

dobitnik Nobelove nagrade za književnost

STOCKHOLM - Francoski prozaist Jean-Marie Gustave Le Clezio je dobitnik Nobelove nagrade za književnost. Novico je včeraj sporočila Švedska akademija. Nagrado v višini deset milijonov kron oziroma milijon evrov bo lavreatu 10. decembra, na obletnico smrti ustanovitelja nagrade Alfreda Nobela (1833-1896), v Stockholmu izročil švedski kralj.

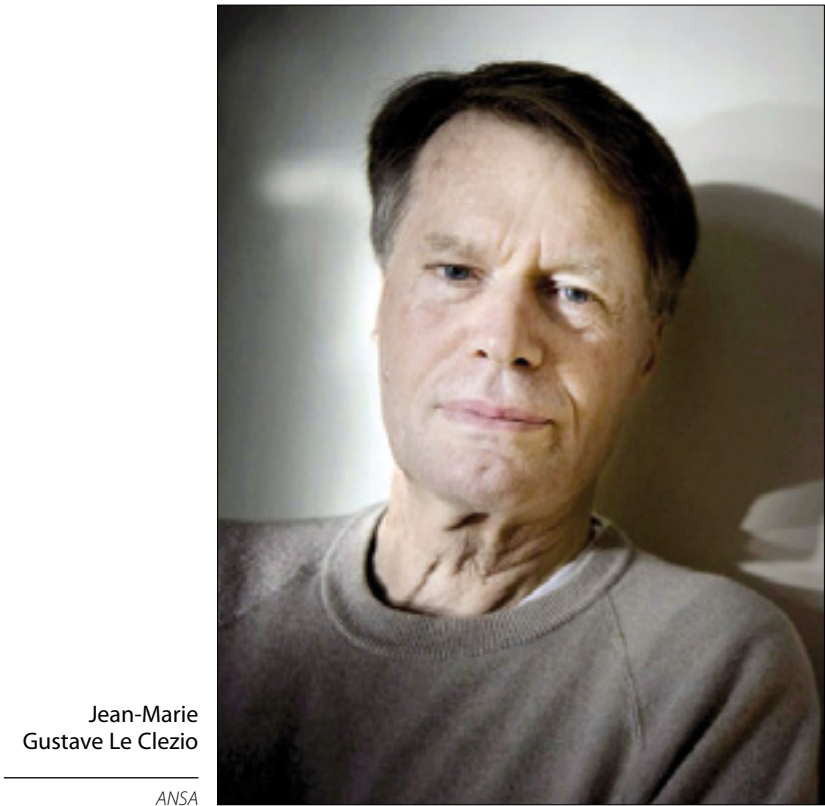
Akademija je 68-letnega Le Clezia označila za "pisatelja preloma, poetske pustolovščine in čutne ekstaze, raziskovalca človeškosti onkraj in izpod vladajoče civilizacije". Lavreat bo poleg denarnega zneska prejel zlato medaljo in povabilo, naj predava na sedežu akademije v švedski prestolnici.

Baza podatkov COBIB.SI navaja, da so bili v slovenščino poleg nekaj Le Cleziovih člankov prevedeni njegov roman Vesoljni potop (1981) ter knjigi kratke proze Mondo: samotni deček (1993) ter Pomlad in drugi letni časi (2001).

Le Clezio se je sicer rodil 13. aprila leta 1940 v Nici, a sta imela oba starša močne družinske vezi z bivšo francosko kolonijo Mauritius, ki so jo Britanci zavzeli leta 1810, družina pa se je od tam preselila v 18. stoletju. Le Clezio se je pri oseih letih z družino preselil v Nigerijo, kjer je oče med 2 svetovno vojno delal kot zdravnik. Pisateljsko pot je začel s knjigama "Un long voyage" in "Oradi noir", ta je vsebovala celo napoved "prihodnjih knjig".

Že prej se je Le Clezio izkazal za ekološko osveščenega pisca, kar je izpričal v romanih "Terra amata", "Le livre des fuites", "La guerre" in "Les geants". Pravi prodor pa je doživel leta 1980 z romanom "Desert" (Puščava), za katerega je prejel nagrado Francoske akademije. Delo prinaša čudovite podobe neke izgubljene kulture v severnoafriški puščavi, kontrastirane z opisom Evrope, kakor jo vidijo nezaheleni priselenci. Glavni lik mlade v puščavi rojene priseljenke Lalle predstavlja utopično antitezo grdosti in brutalnosti evropske družbe.

"L'Africain", zgodba o pisateljevem očetu, je istočasno rekonstrukcija, za-

Jean-Marie Gustave Le Clezio

ANSA

govor in spominjanje fanta, ki je živel v senci tujca, ki ga je bil primoran ljubiti. Fant se spominja ob pogledu na krajino: Afrika mu pripoveduje, kdo je bil, ko je kot osemletni fantič doživel ponovno snidenje družine, ločene v vojni.

Med Le Cleziovimi zadnjimi deli je še knjiga "Ballaciner" (2007), poglobljeno osebni esej o zgodovini filmske umetnosti in pomembnosti filma za pisateljevo življenje, od kino projektorjev v njegovem otroštvu prek spremljanja filmskih trendov v dobi odrasčanja do odraslih pohodov v svet filmske umetnosti, kakor se je razvila v odročnih delih sveta. Pravkar je bilo objavljeno tudi njegovo delo "Ritournelle de la faim".

Le Clezio je napisal tudi več knjig za otroke in mladino, na primer "Lullaby" (1980), "Celui qui n'avait jamais vu la mer suivi de La montagne du dieu vivant" (1982) in "Balaabilou" (1985).

Letošnji nobelovec za književnost je junija prejel že švedsko literarno nagrado "Stig Dagerman", ki mu jo bodo še ta mesec izročili v Stockholmu. Jean-Marie Le Clezio velja za enega od mojstrov sodobne literature, pisane v francoščini. Pri 23 letih je prejel že nagrado Renaudot (1963) za knjigo "Le proces-verbal". Njegove zelo raznolike knjige govorijo o potovanjih in različnih kulturah v Latinski Ameriki, Afriki in Oceaniji.

Od francoskih književnikov sta Nobelovo nagrado v novjšem času prejela pisatelj kitajskega rodu Gao Xingjian (2000) in Claude Simon, velika figura novega romana (1985).

Le Clezio s svojimi delno avtobiografskimi romani, ki izražajo kritiko sodobne civilizacije in v katerih avtor pronica v potopljene in oddaljene svetove, sodi med najbolj pomembne pisatelje današnjega časa. (STA)

PRIZNANJE - Seznam dobitnikov

Nobelovi nagrajenci za književnost od l. 1946

STOCKHOLM - Nobelovo nagrado za književnost podeljujejo od leta 1901. Na podlagi oporoke njegovega ustanovitelja Alfreda Nobela nagrado dobi književnik, ki je vnesel v literaturo največjo izbornost. Med Nobelovimi nagrajenci za literaturo so pisatelji, pesniki, dramatičarji, esejisti. Nagrado prejmejo za svoj celotni opus. Dva pisatelja sta doslej Nobelovo nagrado zavrnila. Leta 1958 je moral sovjetski avtor Boris Pasternak nagrado zavrniti na pritisk sovjetskih oblast. Francoski filozof in pisatelj Jean-Paul Sartre je nagrado zavrnil leta 1964.

Po 2. svetovni vojni so Nobelovo nagrado za književnost prejeli: leta 1946 Hermann HESSE (Švica), 1947 Andre GIDE (Francija), 1948 Thomas Stearns ELIOT (Velika Britanija), 1949 William FAULKNER (ZDA), 1950 Bertrand RUSSELL (Velika Britanija), 1951 Pär Lagerkvist (Švedska), 1952 Francois Mauriac (Francija), 1953 Winston Churchill (Velika Britanija), 1954 Ernest Hemingway (ZDA), 1955 Halldor Kiljan Laxness (Islandija), 1956 Juan Ramon Jimenez (Španija), 1957 Albert Camus (Francija), 1958 Boris Pasternak (ZSSR), 1959 Salvatore Quasimodo (Italija), 1960 Saint-John Perse (Francija), 1961 Ivo Andrić (Jugoslavija), 1962 John Steinbeck (ZDA), 1963 Giorgos Seferis (Grčija), 1964 Jean-Paul Sartre (Francija), 1965 Mihail Šolohov (ZSSR), 1966 Samuel Josef Agnon (Izrael) in Nelly Sachs (Švedska), 1967 Miguel Angel Asturias (Gvatemala), 1968 Jasunari Kava-

Bata (Japonska), 1969 Samuel Beckett (Irska), 1970 Aleksander Solženicin (ZSSR), 1971 Pablo Neruda (Čile), 1972 Heinrich Böll (Nemčija), 1973 Patrick White (Avstralija), 1974 Eyvind Johnson (Švedska) in Harry Martinson (Švedska), 1975 Eugenio Montale (Italija), 1976 Saul Bellow (ZDA), 1977 Vicente Aleixandre (Španija), 1978 Isaac B. Singer (ZDA), 1979 Odysseas Elytis (Grčija), 1980 Czesław Miłosz (Poljska), 1981 Elias Canetti (Avstrija/Velika Britanija), 1982 Gabriel Garcia Marquez (Kolumbija), 1983 William G. Golding (Velika Britanija), 1984 Jaroslav Seifert (Českoslovaška), 1985 Claude Simon (Francija), 1986 Wole Soyinka (Nigerija), 1987 Josif Brodski (ZSSR), 1988 Nagib Mahfuz (Egipt), 1989 Camilo Jose Cela (Španija), 1990 Octavio Paz (Mehika), 1991 Nadine Gordimer (JAR), 1992 Derek Walcott (Trinidad in Tobago) 1993 Toni Morrison (ZDA) 1994 Kenzaburo Oe (Japonska) 1995 Seamus Heaney (Irska), 1996 Wisława Szymborska (Poljska), 1997 Dario Fo (Italija), 1998 Jose Saramago (Portugalska), 1999 Günter Grass (Nemčija), 2000 Gao Xingjian (Kitajska/Francija), 2001 V.S. Naipaul (Velika Britanija/Trinidad), 2002 Imre Kertész (Madžarska), 2003 John Maxwell Coetzee (JAR), 2004 Elfriede Jelinek (Avstrija), 2005 Harold Pinter (Velika Britanija), 2006 Orhan Pamuk (Turčija) in leta 2007 Doris Lessing (Velika Britanija).